

Kulosaari

Brändes

KULOSAARELAISET BRÄNDÖBORNA

5
2025

**Kulosaarelaiset ry:n hallitus
Brändöborna rf styrelsen
2025 – 2026**

Kirsti Santaholma, puheenjohtaja
kirsti.santaholma@gmail.com
040 512 8209
Arja Kosonen, varapuheenjohtaja
arja.h.kosonen@kolumbus.fi
Hiikka Perttilä, sihteeri
hiikka.m.perttila@gmail.com
Mia Kurkela, rahastonhoitaja
olufemiu@gmail.com

Muut jäsenet:

Göran Estlander
goran.estlander@gmail.com
Liisa Horelli
liisa.horelli@aalto.fi
Mikko Myllykoski
mikko.myllykoski@heureka.fi
Tuija Nikko
tuijanikko@gmail.com
Maija Pakoma
maiya.pakoma@gmail.com
Timo Poijärvi
timo.pojjarvi@gmail.com
Pentti Rantala
pentti.rantala@pp3.inet.fi
Antti Santaholma
antti.santaholma@gmail.com
Leena Siikanen
leena.siikanen@gmail.com
Satu Väkiparta
satu.vakiparta@icloud.com
Johanna Wartio
Johanna.Wartio@aalto.fi

Lehden toimitus

Kirsti Santaholma, puh.joht.
Liisa Horelli, Inge Engström,
Mikko Myllykoski, Tuija Nikko,
Maija Pakoma, Elina Seppälä
Ruotsinkieliset käännökset:
Nina Henriksen
Englanninkieliset käännökset:
Pamela White

KULOSAARELAISET-LEHTI 2025

2025–6: aineisto 6.11., joko 26.11. alkaen,
vko 48, sisältää mainoksia

Taitto / Paino: Kiriprintti Oy /
Painos: 2.350 kpl

kulosaarelaiset@gmail.com
www.kulosaarelaiset.fi
www.facebook.com/kulosaarelaiset
Pankkiyhteys: FI11 2183 1800 0135 11
MobilePay: 25565

SISÄLTÖ

KULOSAARELAISET 2025–5

Kansikuva: ”Pieni iltasatu”	
Artti Pohjanheimon käsinvärätetty litografia	1
Hallitus + sisältö + jäsenmaksutiedot	2
Pääkirjoitus	3
Kalenterimerkintöjä	4
Saarella tapahtuu (mennyttä)	5–6
Saarella tapahtuu (tulevaa)	7–8
Kulttuurin vaalija vuoden kulosaarelaiseksi	10
Kulosaaren hautausmaa sai Green Flag Award -tunnuksen	11
Leposaaren hautausmaa 100 vuotta	12
Kulosaaren hautausmaan historiaa	13
Artti Pohjanheimo – Tekemisen kautta taiteilijaksi	14–15
Kulosaaren kauniit sähkökaapit	15
Miten Kulosaaren nimistö on syntynyt	16–17
Kolme talvista jääpallojunnujen tarinaa	18
Korkeasaaren syysvisa	19
Vanhat talot kertovat VILLA SAVOLAINEN	20–22
Korttelitalon lisärakentamishankkeessa lasten etu uhattuna	23–25
Kulosaaren kulttuuriyhdistyksen kuulumisia	26
Kaava-asioita	26–27
Takakansi Valokuvia Kulosaari-päivästä	28

KULOSAARELAISET RY – BRÄNDÖBORNA RF JÄSENMAKSU 2025

**Henkilöjäsen 20 € • Koko perhe 35 €
Kannatusjäsenmaksu 100 €**

**Tilille Kulosaarelaiset ry
NORDEA FI11 2183 1800 0135 11 (viite 20255)
MobilePay 25565**

**Lähetä sähköpostiosoitteesi yhdistyksen jäsenrekisteriä varten:
Sähköpostiosoite: kulosaarelaiset@gmail.com**

PÄÄKIRJOITUS

Hiljaiseloa Kulosaari-päivän ja jouluvallofestivaalin välissä

Näin voi kuvata Kulosaarelaiset ry:n vuosikellon syys-loka-marraskuuta, kun yhdistyksen toiminta keskittyy voimakkaasti näihin kahteen vuosittaiseen tapahtumaan. Kumpikaan ei synny ilman kulosaarelaisten omaa aktiivisuutta. Yhdistys päättää päivämääristä, luo puitteet ja tiedottaa, saarelaiset ovat itse varsinaisia toimijoita, yksin tai yhdessä. Tapahtumissa toteutuu yhdistyksen tavoite lisätä yhteisöllisyyttä alueella.

Jouluvallofestivaali syntyy siitä, että asukkaat valmistavat yhdessä naapurien kanssa yhden päivän valotapahtuman kaikkien kulosaarelaisten iloksi. Yhdessä tehdessä tutustuu, naapureista voi tulla ystäviä. Myös joulubasaari on perinteinen tapahtuma, johon voi osallistua yksin tai yhdessä.

Kulosaarelaiset ry järjestää hiljaisenkin aikana asukkaille tapaamismahdollisuuksia. Ikäihmiset (ja muut halukkaat) kävelevät yhdessä joka toinen keskiviikko, kerran kuussa on Lukutuvassa teemailla, jossa on yleensä äänessä kulosaarelainen asiantuntija. Lukutupa on auki tiistai- ja torstai-iltaisin kirjaston korvikkeena ja joinakin iltoina siellä pidetään muitakin tapahtumia.

Kiireistä huolimatta, tule mukaan yhteisiin hankkeisiin!

Stillheten mellan Brändödagen och juleljusfestivalen

Så kunde man beskriva Brändöborna rf's årsklocka under perioden september-november, eftersom föreningens verksamhet fokuserar på dessa två årligen återkommande evenemang. Ingentenda evenemanget kan förverkligas utan medlemmarnas aktiviteter. Föreningen fastställer datumet, skapar förutsättningarna och informerar - medlemmarna är de egentliga aktörerna, ensamma eller tillsammans. På evenemangen förverkligas föreningens målsättning att öka gemenskapen på Brändö.

Juleljusfestivalen förverkligas genom att invånarna tillsammans med grannarna förbereder ett dygns ljusevenemang till glädje för alla Brändöborna. När man jobbar tillsammans lär man känna varandra, grannarna kan bli ens vänner. Man kan också delta på den traditionella julbasaren ensam eller tillsammans med andra.

Brändöborna rf anordnar även under denna lugna period möjligheter att träffas. De äldre (och andra som vill) promenerar tillsammans varannans onsdag. En gång i månaden är det temakväll i läsestugan - oftast är det någon Brändöbo som delar med sig av sin expertis. Läsestugan - som ersätter biblioteket som vi blev av med - är öppen tisdag- och torsdagkvällar. Ibland ordnas där även andra evenemang.

Deltag i de gemensamma projekten - trots vardagshets.

A quiet period between Kulosaari Day and the Christmas Lights Festival.

This is how you could picture the Kulosaari Residents' Association's annual calendar during the months of September-October-November, given that the association's activities focus heavily on these two annual events. Neither of them is created without the efforts of the people of Kulosaari. The association decides on the dates, creates the framework and provides information, but the people of the island themselves are the actual actors, alone or together. The events serve the association's goal of increasing a sense of community in the area.

The Christmas Lights Festival is created by residents preparing a one-day light event together with their neighbours, bringing joy to the people of Kulosaari. Carrying out this activity together, you get to know each other, and neighbours can become friends. The Christmas Bazaar is also a traditional event that you can participate in alone or together with others.

Even during quiet times, the Kulosaari Residents' Association organizes opportunities for residents to meet. Older people (and others who are interested) walk together every other Wednesday; and once a month there is a theme evening in Lukutupa, which usually features a speaker from Kulosaari. Lukutupa is open on Tuesday and Thursday evenings as a substitute for the library, and on some evenings other events are held there.

Despite your daily rush: "Come along and join the common project!"

*Kirsti Santaholma (Riitta Nelimarkan piirros v. 1989)
puheenjohtaja / ordförande / chairperson • Kulosaarelaiset ry – Brändöborna rf*

KALENTERIMERKINTÖJÄ – SAVE THE DATE!

TEKSTI: KIRSTI SANTAHOIMA

Päivämäärä talteen!

22.10. ke klo 14–15 Ikäihmisten ryhmäkävely. Tapaaminen Adju-tantinpolun ja Ståhlberginkujan risteyksessä.

26.10. su klo 14–15:30 Sauvakävelyyn ja uusiin kävelysauvoihin tutustumista ja 2–3 kilometrin kävelylenkki Kivinokassa Kulosaaren hiihtäjien ja Tuomo Jantusen opastamana. Ks. s. 7.

30.10. to klo 18–19 Lukutuvan teemaillalla Heurekaan johtaja Mikko Myllykoski. Ks. s. 8.

1.11. la Pyhäinpäivän viettoa Leposaaressa. Ks. s. 9.

2.11. su klo 19 Viihdemusiikin konsertti NIIN PALJON KUULUU RAKKAUTEEN. IL CANTO-salissa, Kulosaaren ostoskeskuksessa. Esiintyjänä Janne Hovi, piano/ Maarit Persson, sopraano/Jussi Kiiveri, laulu ja kitara/Tiina ja Rauno Lehtovaara, viulut. Liput 20 €, josta ohjataan 25 % Lions hyväntekeväisyyteen. Varaukset Lions Club Hki Herttoniemi puh. 0503555132.

5.11. ke klo 14–15 Ikäihmisten ryhmäkävely. Tapaaminen Adju-tantinpolun ja Ståhlberginkujan risteyksessä.

5.11. ke klo 18–20 Väestönsuojeluilta Lukutuvassa, mukana Helsingin pelastuslaitokselta väestönsuojelusuunnittelija Jari Markkanen, joka on mukana myös Kulosaaren kalliöväestönsuojan peruskorjauksessa Tiedusteluihin vastaa tapahtuman järjestäjä Heikki Pietilä heikki.tupa3@gmail.com tai puh. 040 534 5696.

8.11. la Kulosaaren hautausmaan 100-vuotisjuhla: klo 15 juhlamessu Leposaaren kappelissa kutsuvieraille ja Kulosaaren kirkossa striimattuna. Sen jälkeen juhlahahvit Seurakuntasalissa ja klo 17 kynttiläkonsertti Leposaaren kappelissa. Messua ja konserttia voi seurata striimattuna Kulosaaren kirkossa tai youtubesta osoitteessa kirkko Helsingissä. Ks. s. 9.

11.11. ti klo 17–18 Kirkkovakan tarjoama iltaruoka Seurakuntasalissa.

14.11. pe klo 19 Ravintola Kupariryhty, Kupariklubi 10: The Cruel Seals, TBA

16.11. su klo 12 Piispan messu Myllypuron kirkossa liittyen Herttoniemen seurakunnan piispan-tarkastukseen

16.11. su klo 18 Velj. Löytyn konsertti ”Kaipauksen laulut” Kulosaaren kirkossa. Ks. s. 7. ja s. 27.

18.11. ti klo 18–19 Kulosaare-laisten kaupunginvaltuutettujen (Harry Bogomoloff, Mari Holopainen, Miapetra Kumpula-Natri sekä Jenni Pajunen) tapaaminen Lukutuvassa. Tervetuloa keskustelemaan ajankohtaisista asioista.

19.11. ke klo 14–15 Ikäihmisten ryhmäkävely. Tapaaminen Adju-tantinpolun ja Ståhlberginkujan risteyksessä.

27.11. to klo 18–19 Lukutuvan teemaillalla elokuva-asiantuntijat Juha Wuolijoki ja Laura Salonen. Ks. s. 8.

29.11. la klo 11–15 Joulumyyjäiset Kulosaaren ala-asteella Kyösti Kallion tie 1. Ks. s. 25.

29.11. la klo 15 Leposaaressa koristellaan yhdessä kappelin edessä oleva joulukuusi. Ks. s. 9.

30.11. su klo 10 Kulosaaren kirkon 90-vuotisjuhlan juhlamessu kirkossa ja sen jälkeen juhlahahvit ja Mikko-Olavi Seppälän esitelmä ”Miten Kulosaari sai oman kirkon” Seurakuntasalissa. Ks. s. 9.

30.11.–24.12. KULOSAAREN Joululofestivaali. Ks. s. 7.

2.12. ti klo 17 Kirkkovakan tarjoama iltaruoka Seurakuntasalissa.

3.12. ke klo 14–15 Ikäihmisten ryhmäkävely. Tapaaminen Adju-tantinpolun ja Ståhlberginkujan risteyksessä.

6.12. la klo 12 Itsenäisyyspäivän kunniaavartio ja muistotilaisuus Leposaaren sankarihautoilla.

13.12. la klo 11–13 Kulosaarelaiset ry:n joulubasaari Seurakuntasalissa. Ks. s. 7.

17.12. ke klo 14–15 Ikäihmisten ryhmäkävely. Tapaaminen Adju-tantinpolun ja Ståhlberginkujan risteyksessä.

18.12 to klo 16–19 Lukutupa auki viimeisen kerran ennen joulutaukoa.

MENNYTTÄ

TEKSTIN JA KUVAT KOONNUT KIRSTI SANTAHOIMA

14.8. Illallinen Kulosaaren taivaan alla

KUVA: JONNA HÄRMÄVAARA

Riston puistossa järjestettiin jo seitsemättä vuotta peräkkäin jättimäinen piknik.

Ihanasta loppukesän illasta oli nauttimassa kymmeniä perheitä. Kullakin seurueella oli mukanaan omat piknikviltit ja joilla-

kin jopa pöytäryhmät! Eväskoreissa oli takeawayta niin läheisestä sushiravintolasta kuin kotona kokattuakin. Pikkuväki viihtyi hyvin, kun puistossa oli paljon vilinää ja leikkikavereita.

Tänä vuonna tunnelmaa sulostutti esityksellään kulosaarelainen artisti Jonna Geagea kitaristinsa Vesa Anttilan kanssa. Jonna on tullut aikoinaan tunnetuksi Nylon Beatin laulajana. Tällä kertaa Jonna lauloi akustisesti muutaman klassikkobiisin ja toi kylätapahtumallemme erityisen filiksen. Lämmin kiitos Jonnalle ja Vesalle.

Tapahtuma on kulkenut nimellä ”Illallinen Kulosaaren taivaan alla” ja on saanut inspiraationsa aikanaan muissakin kaupunginosissa yhtä aikaa tapahtuneista yhteisillallisista. Kulosaaren oma versio on kuitenkin jäänyt elämään ja jatkuu varmasti myös ensi vuonna. (Jonna Härmävaara)

20.8. Nimistökävely

KUVA: TUOMO JANTUNEN

Kramerin lehtoon kokoontui noin sata Kulosaaresta kiinnostunutta, joista valtaosa metron tai bussin muualta tuomia. Kävelyllä toimi oppaana Nimistötoimikunnan Kulosaaressa asuva jä-

sen FT Mikko-Olavi Seppälä, joka on kirjoittanut tähän lehteen artikkelin kävelyn aiheesta.

26.8. Kulosaari-päivä Perinteisen Kulosaari-päivän kuvia löytyy lehden takakannesta. Tässä odotettuja kohokohtia

KUVA: ARJA KOSONEN
Vuoden 2025 kulosaarelaiseksi paljastui Mikko-Olavi Seppälä, josta tässä lehdes-sä kerrotaan sivulla X.

KUVA: TIMO POIJÄRVI

Illan päätti Kulosaaren Kulttuuriyhdistys ry:n toteuttama musiikkiesitys, jossa esiintyi Olavi Uusivirran lisäksi Lyyli.

4.9. Lukutuvan teemaillalla puhui Henrik Meinander erään kaupungin eli Helsingin historiasta.

KUVA: INGE ENGSTRÖM

Paikalla oli parikymmentä kuulijaa seuraamassa hyvin kiinnostavaa esitystä. Helsingin historiaa käytiin läpi ainakin pronssikaudelta lähtien ja päädyttiin ei vain nykyiseen vaan vähän tulevastakin keskustelemiseen.

Asiantuntijan auktoriteetilla emeritusprofessorimme sanoi, että helsinkiläinen on se, joka asuu Helsingissä. Ei siis ole syytä miettiä, kuinka monta sukupolvea helsinkiläisiä itsellä tai toisella on. Kulosaarelaisellekin riittää, että asuu tällä saarella.

Omaan lehtiöni tein kahdeksan sivun verran muistiinpanoja. Niitä en nyt teille jaa, vaan kehotan tutustumaan Henrik Meinanderin tästä aiheesta kirjoittamaan kirjaan.

12.9. Kulosaaren yhteiskoulu 85 vuotta!

Tunnelmaa koulun uudessa liikuntasalissa "Ladossa" (KUVA: MARTTI PESSO)

Kulosaaren yhteiskoulu täytti kunnioitettavat 85 vuotta, ja tätä juhlaa vietettiin 12.9.2025 koulun omissa tiloissa. Paikalle saapui lähes 500 entistä oppilasta ja opiskelijaa – nuorimmat vasta parikymppisiä, vanhimmat taas ehtineet jo kokea enemmän vuosikymmeniä kuin koulun juhlasali on nähnyt vanhojen tansseja. Mutta ikäerot unohtuivat saman tien – sillä mikä yhdistää kaikkia? Tietenkin ksykkiläisyys. Tunnelma oli välitön ja lämmin, välillä jopa niin kotoisa, että joku olisi voinut luulla tulleen luokkakokoukseen, jossa sattui vain olemaan muutama sata ylimääräistä osallistujaa.

Ohjelma alkoi rehtorin tervetuliaispuheella, jonka jälkeen puheenvuoron sai monivuotinen vanhempainyhdistyksen puheenjohtaja Jaana Syväoja. Hän muisteli kouluajojansa 70-luvulla – aikaa, jolloin opiskelijat menivät muun muassa lakkoon saavuttaakseen tavoitteensa.

Toisen puheenvuoron piti Oskari Tihinen, joka edusti nuorempaa sukupolvea ja muistutti kuulijoita alumnitoiminnan tärkeydestä. Alumniluokkahuoneessa saattoi käydä ostamassa KSYK-paitoja ja muita tuotteita, joilla todistaa kuuluvansa joukkoon.

Pääjuhlassa tunnelmaa nostatti myös opettajista koottu orkesteri ja tanssiryhmä. Kuka sanoikaan, että opettajat osaavat vain kokeita laatia?

Illallinen tarjottiin buffetista, ja Share Catering piti huolen siitä, ettei kenenkään tarvinnut lähteä nälkäisenä kotiin. Ruokailu oli järjestetty ikäluokittain, mutta todellisuudessa järjestys oli lähinnä ohjeellinen – vanhat ja uudet tuttavuudet sekoittuivat iloisesti. Yhteinen nimittäjä oli selvä: hyvä fiilis ja se, että juuri tämä koulu oli jättänyt jälkensä kaikkien muistoihin.

Illan ohjelma jatkui monipuolisesti. Uudistunutta koulua pääsi kiertämään opettajien johdolla, ja monet vanhemman polven opiskelijat hämmästelivät, kuinka paljon koulu oli muuttunut sitten omien päivien. Vanha jumppasali muuttui illan aikana tanssilattiaksi. Live-bändi Cairo, solistina Meri Seppälä – vanhoja

KUVA: JAAKKO AHTILUOTO

oppilaita siinäkin – sai juhkakansan liikkeelle, ja tauoilla tunnelmaa jatkoi dj Timo Poijärvi, jolle niin ikään koulun käyttävät olivat tuttuja.

Ja jos tanssi ei ollut oma juttu, niin yksi luokka oli pyhitetty karaokelle. Siellä saattoi testata, ovatko laulutaidot parantuneet sitten koulun musiikkituntien – tai vähintään todeta, ettei yleisön hurmaamiseen tarvita nuottivarmuutta, vaan rohkeutta ja hyvä meininki.

Illan päätteeksi monella oli hymy huulilla ja ääni käheänä, joko laulamisen, nauramisen tai yksinkertaisesti juttelusta vanhojen tuttujen kanssa. Yksi asia on varma: Kulosaaren yhteiskoulun 85-vuotisjuhla jätti lämpimät muistot – ja ehkäpä myös jo ensimmäiset lupaukset tavata taas 90-vuotisjuhlissa. (Varpu Taarna)

18.9. Kotiseuturetellä Herttoniemen siirtolapuutarhassa

Sateisen torstain illansuussa 15 kulosaarelaista osallistui kotiseuturetkelle naapurissa sijaitsevaan Herttoniemen siirtolapuutarhaan. Kierrettiin vuonna 2024 avattu, 13 kyltistä koostuva kulttuurihistoriapolku, ja tutustuttiin siten alueen historiaan, rakennuksiin, alkuperäisiin puutarhasuunnitelmiin sekä mökkiläisten arjen ja juhlien viettoon vuosikymmenten varrella. Kuljettiin puutarhan vehmailla poluilla, ihailtiin palstojen kukkaloistoa ja päästiin myös maistamaan omenoita. Oppaanamme toimi kulosaarelainen Tuija Nikko, jolla on mökki Herttoniemen siirtolapuutarhassa.

Herttoniemen siirtolapuutarhan verkkosivuilta löytyy linkki kulttuurihistoriapolulle. Sieltä löytyy myös lisää historiallisia kuvia sekä entisten mökkiläisten tarinoita luettavaksi ja kuunneltavaksi. Samoin löytyy lyhennetyt versiot kylteistä myös ruotsiksi, englanniksi ja saksaksi.

Siirtolapuutarhat ovat kaupungin puistoja, joihin on vapaa pääsy. Ainoastaan mökkien viehättävät pihat ovat yksityisaluetta, jolle ei pidä tunkeutua. Kulosaarelaisetkin ovat tervetulleita juoksemaan, kävelemään, hiihtämään, nautiskelemaan, leikkimään, ihastelemaan Herttoniemen siirtolapuutarhaan. (Tuija Nikko)

26.10. Sauvakävelyn tuoreimmat tuulet

Sauvakävelyn ja -jumpan veteraanit, liikunta-neuvos Tuomo Jantunen ja Kulosaaren hiihtäjät saapuvat uusien sauvauutisten tuojina Kulosaaren Kartanon puistoon sunnuntaina 26.10. klo 14.00.

Silloin saamme kokeilla, kuinka uudet Sisu Grip -kävelysauvat toimivat Kivinokan kävelyreiteillä ja maastoissa ja kuinka ne toimivat sauvajumpassa. Mukana on myös tämän uuden sauvakeksinnön valmistaja Sisu Grip Oy:n kehittäjät ja valmistajat. Patikoimme yhdessä 2–3 km.

Tilaisuuteen ovat tervetulleita kaikki kulosaarelaiset. Sauvat sopivat kaikenikäisille ja -kuntoisille.

Kaikkien paikalle saapuneiden kesken arvotaan 3 kpl Tahko-elämäkertaa ja uudet Sisu Grip-sauvat. Tilaisuuden kesto 1,5 h. Tilaisuuden aikana on mahdollisuus ostaa sauvat erikoishintaan ja maksaa ne esim. pankkikortilla.

Tapahtuman järjestävät Tahko Pihkala -seura ry, Sisu Grip Oy ja Kulosaaren hiihtäjät ry. (Tuomo Jantunen)

16.11. Kirkkovakan tarjoama konsertti kirkossa

Velj. Löytty on Jaakon, Sakarin ja Mikon muodostama afrofolk-yhtye. Soittimina konserteissa on akustiset kitarat, banjo, huuliharppu ja basso. Kaikki kolme laulavat. Kappaleet ovat osaksi uusia ja omaa tuotantoa. Konserttikokonaisuuden nimi on Kaipauksen laulut. Laulujen aiheet liikkuvat maailmalla ja etenkin Afrikan maaperällä, veljesten omissa lapsuusmuistoissa. Yhteisöllisyyden ja solidaarisuuden teemat ovat vahvoja.

30.11.–24.12 Varaa oma päiväsi KULOSAAREN JOULUVALOFESTIVAALIIN

Taas on aika valmistautua jouluvalofestivaaliin.

Adventin aikana valaistaan Kulosaarissa joka päivä jokin talo, katu, yritys tai ulkokohde.

Tule mukaan yhteiseen hankkeeseen! Varaa asap (6.11. mennessä) oma päivämääräsi perheesi, ystäväiesi tai naapuriesi kanssa: satu.vakiparta@icloud.com. Marraskuun lopulla jaettavassa lehdessä julkaistaan Kulosaaren jouluvalokalenterin aikataulu.

Jouluvalokohteissa on ollut aikaisempina vuosina tarjolla mm. Sibeliusta, joulukorttipaja, tiernapojat, ulkoilmaelokuva, keppihevostelua, joululauluja ja tietysti glögiä sekä piparkakkuja - tai voit naapuriesi kanssa valaista vaikka koko kadun. (Satu Väkiparta)

Kulosaarelaiset ry:n Joulubasaari 13.12. klo 11–13 Seurakuntasalissa

Tervetuloa basaariin myymään jouluaiheisia tuotteita: käsitöitä, askarreltuja koristeita, kortteja, leivonnaisia, ruokia, makeisia, muita herkkuja, kukkia ym. Tässä lehdessä houkutellessaan myyjä, joulukuun lehdessä ostajia. Kulosaarelaiset ry:n jäsenille osallistuminen on maksutonta, muilta peritään 10 euron maksu.

Lisätietoja sekä ilmoittautuminen myyjäksi mielellään 6.11. mennessä kulosaarelaiset@gmail.com tai 040 512 8209.

Yhteistyössä kestävä arjen puolesta – Liizi.fi ja Kulosaarelaiset ry
Kulosaarelaiset ry on aloittanut yhteistyön kotimaisen vuokrauspalvelu Liizi.fi:n kanssa. Liizi tarjoaa asukkaille helpon tavan vuokrata arjen, vapaa-ajan ja juhlien tarpeisiin laadukkaita tuotteita – aina kodinkoneista ja työkaluista urheiluvälineisiin ja juhlatavariin.

Vuokraaminen on paitsi kätevää myös ympäristöystävällistä: kun tavaroita käytetään yhdessä, vähenee uuden ostamisen tarve ja luonnonvaroja säästyy. Liizin noutopiste sijaitsee kätevästi kauppakeskus Hertsissä, joten tuotteet ovat lähellä ja helposti saatavilla ilman ylimääräistä vaivannäköä.

Yhteistyön myötä Kulosaarelaiset ry:n jäsenet saavat Liizistä 20 % alennuksen kaikista tuotteista koodilla KU20. Alennuksen saat käyttöösi Liizin verkkokaupassa ja sen myymälän kassalla. Kokeile ja ihastu! (Jari Tapani jari.tapani@liizi.fi)

TULEVAA

Kulosaaren oma Buy Nothing -ryhmä Facebookiin.

Buy Nothing Project on maailmanlaajuinen liike keskit-tyen paikallisiin naapurustoihin, jonka idea on vähentää kulutusta ja rakentaa vahvempia yhteisöjä antamalla ja jakamalla tavaroita, palveluita tai apua. Tavallaan kuin kierrätysryhmä, jossa voit pyytää ja antaa, mutta raha ei liiku.

Ryhmän idea on pitää ryhmät hyvin paikallisina, jotta kaikki pääsevät osaksi omaa yhteisöään. Buy Nothing -ryhmiä löytyykin Helsingistä jo muutamasta muusta kaupunginosasta.

Tervetuloa liittymään ryhmään Buy Nothing - Helsinki (Kulosaari)!

Lue lisää ja liity ryhmään täällä:
<https://www.facebook.com/groups/2018093605598181>

Miten mennä Lukutupaan?

Lukutupa on oikeastaan ainoa konkreettinen paikka, missä Kulosaarelaiset ry toimii. Siellä Kulosaaren yhteiskoulun kirjastossa pidämme auki Lukutupaa tiistaisin ja torstaisin ja siellä kokoonnutaan myös teemailtojen ja muiden tapahtumien merkeissä. Lukutuvan osoite on Svinhufvudinkuja 6 E.

Svinhufvudinkuja lähtee ostoskeskusta vastapäätä Svinhufvudintien numeroiden 2 ja 4 välistä kohti Itä-väylää. Suoran patkan päässä on punatiilinen Helsingin asuinyhteisö, jonka viereltä kuja jatkuu myös punatiilisen koulun seinän vierellä vasemmalle alaspäin. Seinän loputtua käännyttään vasemmalle ja jatketaan ruokalan ikkunoiden alla ovelle, jonka vieressä lukee LUKUTUPA.

Kulosaaren hautausmaa 100 vuotta Brändö begravningsplats 100 år

La 1.11. klo 15 Pyhäinpäivän kaksikielinen hartaus kappelissa. Klo 16-19 kappeli auki, glögi- ja piparitarjoilu. Enkelipolku perheille.

Lör 1.11 kl. 15 Andakt på alla helgons dag. Kapellet är öppet kl. 16-19. Glögg och pepparkakor, änglastig för familjer.

La 8.11. klo 15 juhla jumalanpalvelus striiminä Kulosaaren kirkossa. Tilaisuus Leposaaren kappelissa on kutsuvieraille. Piispa Teemu Laajasalo, kirkkoherrat Minnamari Helaseppä ja Patricia Högnabba. Juhlakahvit tarjotaan seurakuntasalissa.

Lör 8.11. kl. 15 jubileumsgudstjänstens stream visas i Brändö kyrka. Tillställningen är för inbjudna gäster. Biskop Teemu Laajasalo, kyrkoherdarna Minnamari Helaseppä och Patricia Högnabba. Festkaffe serveras i församlingssalen efteråt.

La 8.11. klo 17 kynttiläkonsertti Leposaaren kappelissa striimataan Kulosaaren kirkkoon.
Lör 8.11 kl. 17 ljuskonsert i Vilans kapell: streamen visas i Brändö kyrka.

Lähetykset voi katsoa Kirkko Helsingissä YouTube-kanavalta. Du kan också följa streamen på YouTube-kanalen Kirkko Helsingissä.

La 29.11. klo 15 joulukuusen koristelua Leposaaren kappelilla.
Lör 29.11 kl. 15 Kom och klä julgranen i Vilans kapell!

Tarkemmat tiedot tapahtumista Kulosaaren hautausmaan nettisivuilla. Mer info finns på Brändö begravningsplats webbplats.

Yhteistyössä/samarbete: Kulosaaren hautausmaa, Kirkkovakka, Herttoniemen seurakunta, Matteus församling ja Helsingin hiippakunta.

Kulosaaren kirkko 90 vuotta su 30.11. klo 10

Juhlamessu Kulosaaren kirkossa Minnamari Helaseppä, Jenni Kallio, Kirsi Lemponen ja Kamarikuoro Ora. Juhlakahvit seurakuntasalissa. Musiikkia ja Mikko-Olavi Seppälä: Miten Kulosaari sai oman kirkon.

KULOSAARELAISET RY TARJOAA

TORSTAINA 30.10. klo 18-19 LUKUTUVASSA TEEMAILLAN HEUREKAN KULOSAARELAISEN JOHTAJAN MIKKO MYLLYKOSKEN SEURASSA.

Oivaltamisen iloa!

Tästä on kyse: Miten luodaan houkuttelevia ja palkitsevia tiede-elämyksiä?

Toimitusjohtaja, FM Mikko Myllykoski kertoo Lukutuvassa tiedekeskus Heurekan toiminnasta.

Tiedekeskus Heureka on Suomen suosituin vapaa-ajankeskus, jossa on vierailut yli kymmenen miljoonaa ihmistä. Sen lisäksi Heurekan vientinäyttelyitä on nähnyt ulkomailla yli 22 miljoonan hengen yleisö.

Mitä uutta? Heurekan planetaario avautuu täydellisesti uusittuna ennen vuoden vaihdetta, ja ensi vuonna on tiedossa uusi, aiempiakin ihmeellisempi näyttely dinosaurusten evoluutiosta.

TERVETULOA!

Tervetuloa ti ja to klo 16-19 Lukutupaan, Kulosaaren yhteiskoulun kirjastoon, myös lukemaan ja lainaamaan!

KULOSAARELAISET RY TARJOAA

TORSTAINA 27.11. klo 18-19 LUKUTUVASSA ELOKUVA-AIHEISEN TEEMAILLAN KULOSAARELAISTEN JUHA WUOLIJONEN JA LAURA SALOSEN SEURASSA.

Elokuvaohjaaja-tuottaja Juha Wuolijoki ja tuottaja Laura Salonen Snapper Filmsiltä tulevat Lukutupaan kertomaan aiheesta "Kuinka elokuva syntyy – ensimmäisestä ideasta lopulliseen versioon ja valkokankaalle".

Teemaillassa pääsemme kuulemaan elokuvahankkeen eri työvaiheista käsikirjoittamisesta itse kuvauspäiviin, sekä mitä kuvauksien jälkeen tapahtuu ennen lopullisen elokuvan ensi-iltaa. Monille tuleekin yllätyksenä, kuinka kauan kokonaisen elokuvan tekoon menee aikaa ja kuinka monen ihmisen työpanosta tarvitaan.

Snapper Films tunnetaan muun muassa elokuvistaan *Joulutarina*, *Hella W*, *Vinski* ja *näkymättömyyspulveri* sekä televisiosarjoistaan *Operaatio Valhalla* ja *Los Angelesin kuningas*.

Juhan ja Lauran uusin elokuva, koko perheen fantasiaelokuva *Vinski 2*, on tulossa elokuvateattereihin 13.2.2026.

TERVETULOA!

Tervetuloa ti ja to klo 16-19 Lukutupaan, Kulosaaren yhteiskoulun kirjastoon, myös lukemaan ja lainaamaan!

Kulttuurin vaalija vuoden kulosaarelaiseksi

TEKSTI JA KUVA: LIISA HORELLI

Kulosaaripäivänä julkistettiin Vuoden kulosaarelaiseksi Mikko-Olavi Seppälä, joka äskettäin valittiin myös Stadin kundiksi. Hän on kirjoittanut Kulosaaren seurakunnan ja Kulosaaren yhteiskoulun historiat sekä puhunut useamman kerran Lukutuvan teemailloissa.

Monesti palkittu Mikko-Olavi väittää hienon tittelin vetävän nöyräksi, ja näyttääkin vilpittömän iloiselta. Oletko tullut Kulosaareen avioliiton kautta vai aivan ehtana saarelaisena?

Olen kasvanut Helsingin esikaupunkialueella, lähinnä Oulunkylä-Koskela-Käpylä akselilla. Kävin Oulunkylän peruskoulua, mutta lukion Kakkosnorssissa eli entisessä Tyttönorssissa, joka nykyisin on Viikin norssi. Historioijaksi valmistuin Helsingin Yliopistossa, jossa väittelin tohtoriksi Suomen teatterihistoriasta. Historian laitoksella tapasin vaimoni, joka on useamman polven kulosaarelaisia. Kun perustimme perheen niin kummallekin tuntui luontevalta asua esikaupunkialueella ja Kulosaari voitti. Olemme nyt asuneet täällä 22 vuotta. Lapset ovat käyneet täällä koulunsa ja itse olen saanut tilaisuuden tehdä kaksi aluetta koskevaa tutkimusta.

Mikko-Olavilla on myös musiikkiopintoja. Hän on harrastanut bänditoimintaa lukiolaisesta asti, ja laulanut myös liedejä Seurakunnan tilaisuuksissa. Koetko olevasi eräänlainen renessanssi-ihminen?

En nyt sentään. Jos pitäisi nimetä idolini sen ajan ihmisistä, ehkä Michelangelo olisi sellainen. Hänhän oli myös runoilija ja syntynyt vuonna 75 kuten minäkin, tosin 500 vuotta aiemmin.

Sinulla on erittäin laaja kirjallinen tuotanto, joka kattaa kulttuurin eri puolia niin Suomessa kuin Virossakin. Mitä pidät merkittävimpänä saavutuksena?

Ehkä sittenkin teatterihistoriaa koskeva väitöskirjani, joka on poikunut monia teatterialan tehtäviä. Pidän myös Helsingin historian tutkimisesta. Ensi vuoden alussa on tulossa teos, jossa käsitellään toisen maailmansodan jälkeistä Helsingin historiaa kulttuurin ja taiteiden näkökulmasta. Helsinki on tukenut laaja-alaisesti kulttuuria, niin musiikkia kuin kuvataiteitakin. Myös täällä olevat ateljee-talot ovat hyvä esimerkki kaupungin kulttuuriystävällisyydestä. Kulosaaressakin, nyt revityssä Osmo Lapon suunnittelemissa moni-

toimitalossa, oli taidetta mukana, kuten Kain Tapperin betoninen teos, josta tosin oltiin montaa mieltä.

Entä mikä on Kulosaaressa parhaita?

Olen aina viihtynyt hyvin esikaupunkialueella. Tämä on lähellä kantakaupunkia, mutta samalla lähellä luontoa ja ennen kaikkea merta.

Entä miten Kulosaarta voisi edelleen kehittää?

Kehittäminen kuulostaa vaaralliselta. Kulosaari on kulttuuriperinnöltään rikas paikka, ja on ihan keskeistä, että ymmärrämme vaalia sitä. On oltava valppaana, kun kaupunki ”kehittää”. Saarta on kohdeltava pieteetillä. Onneksi Helsinki on ymmärtänyt vanhan alueen arvon. Museovirasto on merkinnyt suuren osan Kluuvin puiston ympäristöstä valtakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi, jonka voi zoomata Museoviraston linkistä rky.fi.

Mikko-Olavi Seppänen suojelemaan rakennuksen edessä Kulosaaressa.

Kulosaaren hautausmaa sai Green Flag Award -tunnuksen 2025!

TEKSTI JA KUVA: MARJA VARJONIEMI

Suomessa on palkittu hyvin ylläpidettyjä ja hallinnoituja Green Flag Award -viheralueita jo vuodesta 2016. Tänä vuonna Green Flag Award -tunnuksen voitti 24 viheraluetta. Yksi voittajista on Kulosaaren hautausmaa. Tämä on myös ensimmäinen kerta, kun palkinto on tullut Helsinkiin.

Green Flag Award on viheralueiden kunnossapidon ja hallinnoinnin laadun tunnistava palkintojärjestelmä, jota hallinnoi kansainvälisesti Iso-Britannian ympäristöhyväntekeväisyysjärjestö Keep Britain Tidy, Suomessa Viherympäristöliitto ry.

Kulosaaren hautausmaa vakuutti tuomarit sympatisuudellaan ja alueen kehittämistoimillaan. Tuomarit kuvailivat voitokasta aluetta näin:

”Kulosaaren hautausmaa on pieni uniikki kohde aivan Helsingin keskustan tuntumassa. Kaupungin häly on lähellä, mutta hautausmaalla aika on tietyllä tavalla pysähtynyt ja siellä voi rauhoittua luonnon ääressä kuunnellen lintujen laulua ja tarkkaillen eläimiä. Helsingin seurakuntayhtymän hautaustoimi tekee hyvää työtä Kirkon ympäristödiplomin kriteereitä noudattaen.”

Kulosaaren hautausmaan aluepuutarhuri **Katja Kannas-Rosenius** kuvailee Kulosaaren hautausmaata pieneksi vihreäksi timantiksi Helsingin kyljessä.

– Tämä projekti oli erittäin silmiä avaava, kiinnostava ja toi hyviä kehityskohteita esiin. Tunnustuksen myötä saamme myös näkyvyyttä.

Kannas-Roseniuksen mukaan Green Flag Award -palkinto on myös hyvä ”työkirja”, joka auttaa hautausmaan puutarhureita ylläpitämään suunnitelmien toteutusta ja seuraamaan alueen kehitystä. Tunnustusta haetaan joka vuosi uudestaan.

– Kulosaari on ihana ja monimuotoinen viheralue, Katja Kannas-Rosenius sanoo.

Hakemuksen taustaa

Tunnustuksen hakemisesta keskusteltiin hautaustoimessa ensimmäisen kerran 2023, jolloin Hämeen Ammattikorkeakoulun opiskelijat tekivät ensimmäisen hakemusversion.

Tuo ensimmäinen versio oli pohjana, kun Hämeen ammattikorkeakoulun Rakennetun ympäristön hortonomiopiskelijat osana Rakennetun ympäristön hallinnointimenetelmät -moduulin opintoja vuonna 2025 tekivät version 2. He haastattelivat työtä varten Kulosaaren hautausmaasta vastaavaa aluepuutarhuri Katja Kannas-Roseniusta, aluepuutarhuri Petteri Solloa sekä kausipuutarhuri Jere Heiskasta. Aiheen tiimoilta pidettiin Teams-palaveri 31.1.2025 ja lisäksi järjestettiin työryhmän vierailu paikan päällä 21.2.2025. Kulosaaren hautausmaan henkilökunta on toimittanut lähdemateriaaleiksi mm. Hietaniemen ja Kulosaaren hautausmaiden kasviluettelon, Hietaniemen ja Kulosaaren hautausmaiden Ympäristötyön vuosiraportin 2021 sekä Kulosaaren hautausmaan töiden ohjelmointia käsittelevän vuosikellon 2025 ja hautaustoimen ohjesäännön ja hautausmaan käyttösuunnitelman.

Leposaaren hautausmaa 100 vuotta

TEKSTI: SATU GRÜNTAL

Monelle helsinkiläiselle Kulosaaren oma Leposaaren hautausmaa on tuntematon. Se on veden ympäröimä, vihreä alue, jonka maa-merkkinä nousee kahdeksankulmainen kappeli ja jonka monia hautamuistomerkkejä koristavat sirot veistokset. Leposaari on helmi hautausmaiden joukossa.

Kun Kulosaaren huvilakaupunki oli vuonna 1927 perustettu, alettiin melko varhain pohtia myös oman seurakunnan perustamista. Sellainen oli välttämätön, jotta Kulosaari voisi muodostaa oman itsenäisen kuntansa. Kaksikielinen Kulosaaren seurakunta aloitti toimintansa 1.1.1921, ja sen kirkkoherraksi valittiin Rafael Gyllenberg (1921–1934).

Seurakunnan ensimmäisen toimintavuoden alkajaisiksi päätettiin myös hautausmaan perustamisesta. Bertel Jungin alkuperäisessä huvilakaupungin asema-kaavassa hautausmaan sijaintia ei määritelty, mutta jo varhaisessa vaiheessa sopivaksi paikaksi ajateltiin Ison Pässin saarta eli nykyistä Leposaarta Kulosaaren pohjoispuolella. Pieni saari uinui omassa rauhassaan, ja sen viereisessä Pikku Pässissä, nykyisessä Varjosaaressa, asuivat Kulosaaren ja Helsingin välisen sillan siltavahdit. Kun Kulosaaren huvilakaupungin osakeyhtiö oli myynyt Ison Pässin seurakunnalle toukokuussa 1922, maaston tasoitustyöt saattoivat alkaa. Hautausmaari koettiin jo ennen käyttöönottoa pyhäksi ja erityis-suojelua edellyttäväksi paikaksi, eikä siellä annettu lupaa järjestää esimerkiksi lasten kesäsiirtolaa.

Hautausmaan kaavoituskilpailuun syksyllä 1922 kutsuttiin saaren omat arkkitehdit Armas Lindgren, Harald Andersin ja Lars Sonck, joka ei kuitenkaan osallistunut siihen. Tuomarina oli niin ikään kulosaarelainen Bertel Jung. Lindgren julistettiin voittajaksi, ja häneltä tilattiin hautausmaan tarkemmat piirustukset sekä kustannusarvio. Lopullisissa hautausmaasuunnitelmissa, jotka hyväksyttiin vuoden 1924 lopulla,

Lindgrenin ja Andersinin näkemykset yhdistyivät. Hautausmaalle rakennettaisiin kappeli, mutta kirkkoa ei sinne tai sen läheisyyteen sijoitettaisi.

Marraskuun 8. päivänä 1925 hautausmaa vihittiin tarkoitukseensa. Samana päivänä siunattiin myös sen ensimmäinen vainaja, Anna Kuosmanen, jonka hautaus sijaitsee lähellä keskusaukiota. Marraskuussa kaksi vuotta myöhemmin vihittiin käyttöön Lindgrenin suunnittelema siunauskappeli, ja seuraavalla vuosikymmenellä nousivat saaren eteläosaan sekä Lindgrenin suunnittelema kellotapuli (1931) että Bertel Jungin suunnittelema kirkko (1935).

Sankarihauta-alueen perustaminen hautausmaalle tuli ajankohtaiseksi talvisodan aikana 1939–1940, jolloin kolmetoista kulosaarelaismiestä kaatui rintamalla. Arne Helanderin suunnittelema sankarivainajien muistomerkki Ben Renvallin reliefeineen paljastettiin jo 12.6.1941 aivan jatkosodan kynnyksellä, ja siitä tuli myös jatkosodassa kaatuneiden muistopatsas. Hautausmaalle on siunattu yhteensä 32 sankarivainajaa, joista 24 sankarihauta-alueelle ja muut perhe- ja sukuhautoihin. Siunatuista kahdeksan jäi kentälle. Sankarivainajien enemmistön äidinkieli oli ruotsi. Leposaareen on haudattu myös kaksi Mannerheim-ristin ritaria, jalkaväenkenraalit Erik Heinrichs ja Paavo Talvela.

Kulosaaren historiaa tutkineen Laura Kolben mukaan Kulosaaren varsin pienen yhteisön ja nuoren seurakunnan oma hautausmaaprojekti oli ainutlaatuinen koko Helsingin seudulla 1920-luvulla. Oma hautausmaa rakennuksineen vahvisti kulosaarelaista identiteettiä, ja saarelaisten kädenjälki näkyy hautausmaalla selvästi: sekä kappeli, hautausmaakaava että monet hautamuistomerkit ovat saarelaistaiteilijoiden suunnittelema. Tämä on aina lisännyt tunnetta siitä, että hautausmaa on saarelaisten oma ja erityinen.

Kulosaaren hautausmaan historiaa

TEKSTI: MARJA VARJONIEMI

KUVA: ANTTI SANTAHOLMA

Kulosaaren hautausmaa sijaitsee Itä-Helsingissä Leposaarella; pinta-alaa saarella on noin kaksi hehtaaria. Hautausmaalla on noin 770 hautaa ja se on noin 2000 vainajan leposija. Hautausmaalla on myös arkkitehti Arne Helanderin suunnittelema sankarihauta-alue. Leposaareen johtaa kapea pengertie, Leposaarentie, ja hautausmaa on puiden ympäröimänä sangen suojainen. Noin kolme neljäsosaa rantaviivasta on ruovikkoa, loppu kallioista rantaa. Hautausmaan siiron metalliaidan toisella puolella kulkee paljon ulkoilijoita – saaren ympäri kulkeva polku on suosittu ulkoilureitti.

Leposaari ja Kulosaaren hautausmaa ympäristöineen muodostavat jännittävän kokonaisuuden Helsingin saaristoluontoa, historiallista kaupunkiympäristöä ja hautausmaahistoriaa, jota sävyttää länteen avautuva näkymä ultramoderniin Kalasataman alueeseen.

Leposaari oli aiemmin nimeltään Iso-Pässi. Kulosaaren seurakunta perusti saarelle 1920-luvulla hautausmaan – pohjakaavana Armas Lindgrenin ja Harald Andersinin suunnitelmat. Pääportti on Aarne Helanderin suunnittelema. Hautausmaa vihittiin käyttöön vuonna 1925 ja Armas Lindgrenin suunnittelema siunauskappeli valmistui kaksi vuotta myöhemmin. Vuosi 2025 onkin Kulosaaren hautausmaan 100-vuotisjuhlavuosi. Alun perin kappelin yhteydessä oli myös ruumishuone.

Kappelin kattomaalauksen on tehnyt vuonna 1958 Antti Salmenlinna kappelin peruskorjauksen yhteydessä. Peruskorjausta on tehty myös 2000-luvulla. Kulosaaren hautausmaan maa-alue on vuokrattu Helsingin kaupungilta.

Leposaaren historiasta kertovaa kirjaa **Leposaari – Vilan**. Kiviä, kuvia, kohtaloita (2023, SKS ja Kulosaaren kotiseuturahaston säätiö, toim. Satu Grünthal) voi ostaa Lukutuvasta ja saarella järjestettävien tapahtumien yhteydessä sekä ottaa yhtettä www.kulosaarelaiset.fi.

Pappi Sari Oikarinen siunasi 100-vuotisjuhlan muistoksi istutetun punatammen 28.9.2025.

Helsingin seurakuntayhtymän hautaus-toimen ohjesäännössä (2023, 5 § Hautaoikeus) määrätään Kulosaaren hautausmaasta seuraavaa:

”Kulosaaren hautausmaalta luovutetaan uusia hautapaikkoja ainoastaan Herttoniemen seurakunnan ja Matteus församling -seurakunnan Kulosaareissa asuvien jäsenten hautaamista varten. Hautausmaalla sijaitsevaan muistolehtoon hautaamisessa ei ole em. rajoituksia.”

Artti Pohjanheimo - Tekemisen kautta taiteilijaksi

TEKSTI: ELINA SEPPÄLÄ • KUVAT: ARTTI POHJANHEIMO

Kuvataiteilija Artti Pohjanheimon teokset ovat monille tuttuja yksityisistä ja julkisista taidekokoelmista. Vähemmän tunnettua lienee se, että taiteilija on asunut ja työskennellyt Kulosaareissa yli 50 vuoden ajan. Niin kodin kuin ateljeenkin osoite on välillä vaihtunut, mutta taiteilija on pysynyt tiiviisti saarella.

Jokioisissa Forssan lähellä varttunut Artti Pohjanheimo (s. 1949) muutti 1960-luvun lopulla Helsinkiin Suomen Taideakatemiaan kouluun (nyk. Taideyliopiston Kuvataideakatemia) opiskelemaan. Pohjanheimo ei missään vaiheessa varsinaisesti tehnyt ratkaisua lähteä taidealalle. Hän kertoo, että taiteen tekeminen oli syntymävikä. ”En suunnitellut asiaa, se tapahtui. Tein taidetta, ja minusta tuli taiteilija.”

Pohjanheimo on pitkän uransa varrella käyttänyt töissään monia eri tekniikoita, kuten öljyvärejä, litografiaa ja pronssivalua. Mikään niistä ei itsessään ole taiteilijalle toista mieltä, vaan tekniikka valikoituu aina idean kautta. ”Aihe tulee ensin ja sen myötä valikoituu tekniikka. Teosten aiheet tulevat jostain omien tunteiden syöveistä”, taiteilija kertoo.

Pohjanheimo on ollut myös kysytty muotokuvien tekijä. Niihin taiteilija on ikuistanut monia tunnettuja taiteen, tieteen ja talouselämän vaikuttajia. Pohjanheimon mallina ovat istuneet muun muassa säveltäjä-akateemikko Joonas Kokkonen, OP-ryhmän pääjohtaja, ministeri Antti Tanskanen, tohtori Pentti Arajärvi, ympäristöministeri Raimo Ilaskivi, Helsingin yliopiston kansleri Ilkka Niiniluoto sekä useat eri alojen professorit, kuten Antti Ahlström, Hely Tuorila, Maire Honkanen ja Kimmo Kontula.

Pohjanheimo kertoo, että mikään muotokuvista ei ole ollut erityisen helppo tai vaikea toteuttaa, mutta kaikki ovat olleet mielenkiintoisia ja opettavia. ”Muotokuvien tekeminen on ollut minulle eräänlainen korkeakoulu: elämää nähneet ihmiset puhuvat avoimesti ja luottamuksellisesti.”

Pohjanheimo on myös opettanut taidetta ja toiminut tuntiopettajana muun muassa Taideteollisessa korkeakoulussa. Hän on pitänyt maalauskursseja Kulosaareissa-

kin. Pohjanheimolle itselleen tärkeitä taiteellisia esikuvia ovat olleet italialainen taidemaalari ja graafikko Giorgio Morandi ja sveitsiläinen kuvanveistäjä Alberto Giacometti, ja osin myös espanjalais-ranskalainen taidemaalari Pablo Picasso. Kotimaisista taiteilijoista läheisin on ollut Rafael Wardi, joka oli myös Pohjanheimon hyvä ystävä.

Jänisten haltia

Aaltosen ateljeessa

Pohjanheimo muutti Kulosaareen vuonna 1970, kun vanhemmat hankkivat hänelle saarelta opiskelija-asunon. Taiteilija on asunut saarella useassa osoitteessa, tällä hetkellä Relanderin aukiolla.

Hän kiittää monia kulosaarelaisia siitä, että on heidän avullaan löytänyt saarelta hyviä ateljeetiloja. Taiteilija työskenteli muun muassa kuvanveistäjä Waino Aaltosen tyhjilleen jääneessä ateljeessa Marsalkantiellä usean vuoden ajan ennen sen luvatonta purkamista. ”Rakennus oli tuolloin vielä hyvässä kunnossa. Valo oli siellä erinomainen juuri kuvanveistoa ajatellen; teosten varjot, kiinteä ydinvarjo ja pehmeä taustavarjo, piirtyivät hienosti.”

Välillä Pohjanheimo työskenteli Marsalkantien tilavassa ateljeessa yksin, välillä muiden taiteilijoiden kanssa. Monet heistä kuuluivat samaan Järkäle-nimiseen taiteilijaryhmään. ”Ateljeessa toimi yhdessä vaiheessa myös maolaisten kirjapaino”, muistelee Pohjanheimo 1970-luvun alun vilkkaita vuosia. Myöhemmin taiteilijalla on ollut atelje muun muassa Bertel Jungin tiellä ja Mustikkamaalla ravintolarakennuksen yläkerrassa.

Pohjanheimo kokee itsensä vahvasti kulosaarelaiseksi. ”Olen todella viihtynyt Kulosaareissa, koska alue on täynnä kulttuurihistoriaa. Täällä asuminen ja ympäristön näkeminen on vaikuttanut myös taiteen tekemiseen, ainakin välillisesti.”

Waino Aaltosen ateljeessa 70-luvulla

Kulosaaren kauniit sähkökaapit

TEKSTI: HENRI POHJOLA

KUVAT: KIRSI POHJOLA

Olen Henri, 12-vuotias Kulosaarelainen, ja pidän ympäristön viihtyvyyttä tärkeänä asiana. Usein pyöräillessäni Herttoniemessä huomasin, kuinka kivoilta maalatut sähköjakokaapit näyttivät. -Pitää itsekin tehdä tuollainen, mietin. Viime keväänä tutkin asiaa enemmän, ja minulle selvisi, ettei Kulosaareissa ollut yhtäkään maalattua sähköjakokaappia.

Etsimme äitini kanssa lomakkeen taidejakokaappien varaamiseen maalattavaksi. Ensin minun piti piirtää luonnokset kaapeista ja lähettää ne Helenille hyväksyttäväksi sekä valita kaapit. Maalauskohteikseni valitsin Granfeltintien ja Armas Lindgrenin tien risteyksessä olevan kaapin sekä Vähäniityntie 20 edessä olevan sähkökaapin. Vähäniityntielle maalasin Rauhankyyhkyn ja Granfeltintielle Hokusain aallon modernimman tyylielmän.

Maalaamisen aloitin aallon maalaamisella kesäkuun alussa heti koulujen lopun jälkeen. Tämä aalto oli hie- man helpompi ja sen maalaus kesti noin kaksi päivää.

Elokuun ensimmäisellä viikolla maalasin Vähäniityntielle Rauhankyyhkyn. Tämä taas oli paljon haastavampi maalattava ja kestitin noin viikon. Maalattessani sitä ilokseni huomasin, että Vähäniityntielle oli maalattu toinen sähkökaappi.

Toivottavasti tykkäätte niistä. Ehkäpä kirjoittelen tänne vielä jotakin.

Henri, Kulosaarelainen

Mikko-Olavi Seppälä: Miten Kulosaaren nimistö on syntynyt

TEKSTI: MIKKO-OLAVI SEPPÄLÄ • KUVAT: VUODEN 1912 KULOSAARI-JULKKAISUSTA

Kulosaaren nimistö syntyi saaren kaavoitustyön yhteydessä AB Brändö Villastad-yhtiössä 1910-luvulla ilman laajempaa keskustelua. Nimistöä muunneltiin ja täydennettiin, kun Helsingin kaupunki valmisteli uuden asemakaavan 1950-luvulla. Kulosaaren paikannimet karttavat yhä edelleen.

Lars Sonckin asemakaava hyödynsi vanhoja paikannimiä

Kulosaaren ensimmäiset asemakaavat valmistuivat 1907 ja 1912 Lars Sonckin johdolla. Kaavanimiä johdettiin alueen niittyjen, ympäröivien vesialueiden ja lähisaarten vanhoista nimistä, kuten Norsörn (Norsniemi, nyk. Kuorekari), Pilvikien (Pajulahti, nyk. Raitalahti), Ytterberget (Äärvuori, myöh. Kärkikallio), Gloet/Kluuvi, Hopeasalmi, Mustikkamaa, Naurissaari, sekä Kruunuvuorenselkä.

Sonckin kaavanimistö ei ehtinyt vakiintua, koska tieto oli paljolti rakentamatta. Osoitekäyttöön ehtivät tulla pääväylät Södra ringvägen (nyk. Kulosaarentie), Södra strandvägen (nyk. Hopeasalmentie ja Armas Lindgrenin tie) ja Norra strandvägen (nyk. Kulosaaren puistotie) sekä Ytterbergsallén (nyk. Lars Sonckin tie) ja Stora ängvägen (nyk. Vuorineuvoksentie). Numerona käytettiin tontinnumeroa.

Bertel Jungin asemakaavassa Brändön pioneerit ja Mannerheim

Kulosaaren uusi asemakaava valmistui 1917–1919 Bertel Jungin johdolla. Suurin osa nimistä korvattiin uusilla tai niiden paikkaa vaihdettiin. Paikoilleen jäivät Södra strandvägen/Etelä rantatie, Brändöuddsvägen/Brändönniementie (nyk. Bomansonintie), Rovholmsvägen/Naurissaarentie (tietä ei enää ole) sekä Pilviksvägen/Pajulahdentie (nyk. Wäinö Aaltosen tie).

Kaavanimistössä kunnioitettiin tuoreeltaan Brändö-yhtiön nelikymppisiä perustajia ja muita huvilakaupungin edistäjiä. Muistonimet sijoitettiin pääsääntöisesti sille seudulle, missä heidän omistamansa tontit tai huvilat olivat. Esimerkiksi Lars Sonck sai nimikkokadun lisäksi Lassenkujan (nyk. Kärkikallionkuja). Yhtiön metsänhoitajana työskennellyttä Arvid Lampénia huomioitiin Metsänhoitajanmäellä.

Jungin kaavaan antoivat ajankohtaisia nimiaihteita myös Suomen itsenäistyminen ja kevään 1918 vapaus-sota. Keväällä 1919 valtionhoitajana toimineen kenraali Mannerheimin mukaan nimetty Mannerheiminkatu (nyk. Marsalkantie) oli ilmeisesti Suomen ensimmäinen, ja sen lähellä kulki Krigarestråten/Sotapolku (nyk. Soturinpölkku). Kulosaaressa eli myös Viaporin rakentajien romantisoitu muisto, joka näkyi muun muassa paikannimissä Vapaamuurarintie ja Ribbinginhovi.

Kaavoitettu alue kattoi koko Kulosaaren, mutta suurin osa nimistä jäi paperille, sillä saari pysyi keskiosiltaan rakentamattomana 1950-luvun lopulle asti. Edes huvila-alueen nimistö ei kaikin osin ehtinyt vakiintua ennen suurta alueliitosta. Jungin kaava pysyi kuitenkin Kulosaaren nimistönsuunnittelun pohjana, kun vastuu alueen suunnittelusta siirtyi Helsingin kaupungille.

Suuri alueliitos ja nimistöntarkistus mylläävät nimistön

Suuri alueliitos 1946 merkitsi, että Helsingin ympärillä sijaitsevaa vyöhykettä ryhdyttiin kaavoittamaan uusiksi kaupunginosiksi. Kaupunki linjasi, että Helsingissä ei saanut olla keskenään samannimisiä katuja, joten se asetti kadunnimikomitean, joka vuosina 1945–1959 tarkasti koko liitosalueen ja kantakaupungin nimistön ja poisti niistä päällekkäisyydet. Lisäksi karsittiin erehdyttävästi samankaltaisia nimiä.

Kulosaari oli jo valmiiksi kaavoitettu itsetietoinen huvilakaupunki, jonka vanhaan nimistöön kadunnimikomitea suhtautui pieteetillä. Asiaa auttoi, että yksi komitean jäsenistä sattui olemaan kulosaarelainen Kustaa Vilkuna. Komitea kuunteli kulosaarelaisten mielipiteitä ja oli valmis tinkimään periaatteesta, jonka mukaan paikkaa ei sopinut nimetä elävän henkilön mukaan. Oli-

han kyseessä ”entisen itsenäisen yhdyskunnan syntyhistoriikin tallettaminen sen paikannimistössä”.

Muutoksilta ei silti vältytty. Pääväylä Brändöntie suomalaistettiin Kulosaarentieksi ja kaupungin puolella sijainnut Kulosaarenkatu muutettiin Vanhaksi talvitieksi. Itäväylän syrjäyttämä Herttoniemen valtatie muutettiin Kulosaaren puistotieksi. Ongelmallisina nähtiin nimet Eteläinen Rantatie ja Mannerheiminkatu, joilla oli läheiset vastineet kantakaupungin nimistössä. Uusiksi nimiksi tulivat Armas Lindgrenin tie ja Marsalkantie. Vuorineuvos Julius Stjernvallin sukunimeä pidettiin suomenkielisten näkökulmasta hankalana ääntää, joten Stjernvallintie kastettiin Vuorineuvoksentieksi ja myöhemmin kaavoitettu nimikkopuisto etunimen mukaan Juliuksenpuistoksi.

Päällekkäisyyksiä oli myös luontonimissä. Kulosaarta ympäröivistä pikkusaarista Tallholmen/Mäntysaari sekä Iso ja Pikku Pääsi löytyivät myös Helsingin länsipuolelta, ja ne saivat nyt uudet nimet Furuskär/Honkaluoto sekä – hautausmaasta johdetut – Vilan/Leposaari ja Skuggan/Varjosaari. Samalla Pajulahdentie muutettiin Raitalahdentieksi.

Sodanjälkeisessä tilanteessa kadunnimikomitea ja Helsingin kaupunginhallitus ujuttivat nimistöön myös ideologisia, maanpuolustushenkisiä kannanottoja. Sellaisena voi pitää Kluuvin puiston uudelleen nimeämistä Eugen Schaumanin mukaan. Pro Brändö -yhdistys vastusti aloitetta, koska Schauman ei mitenkään liittynyt Kulosaaren historiaan. Schauman muistettiin kenraalikuvernööri Bobrikovin surmaajana. Hänen nimikkokatunsa oli aikoinaan merkitty itsenäisyystalun innoittamaan Jungin asemakaavaan, mutta sitä ei ollut koskaan rakennettu.

Vähäniytyn idylli ennen vuotta 1912

Olli Kivisen asemakaava ja presidenttinimet

Kun Kulosaaren keski- ja pohjoisosien uusi asemakaava oli valmistumassa 1957, kaupunginvaltuustossa tehtiin aloite edesmenneen presidentti Paasikiven muistami- seksi nimikkokadulla. Kaupunginhallitus halusi, että samalla kunnioitettaisiin muitakin edesmenneitä tasavallan presidenttejä. Kadunnimikomitea ehdotti, että Suomen valtionpäämiehet muodostaisivat ”nimiperheen” nimenomaan Kulosaaren uudelle kaava-alueelle. Tiettyyn aihepiiriin kytkeytyviä ryhmänimiä hyödynnettiin muissakin kaupunginosissa, ja presidenteistä Ståhlberg oli asunut pitkään Kulosaaressa.

Marsalkantien jatkoksi Kulosaari sai viiden presidentin nimikkokadut. Niistä Risto Rytin tie syntyi muuttamalla vanhan Brändöntien loppuosan nimeä. Presidentti Paasikiven nimikkokatu, jota valtuustaloite oli koskenut, ei tullut Kulosaareen, vaan Taka-Töölöön, jossa Paasikiven entinen asuinkatu Espoonkatu kastettiin uudelleen.

Myöhemmin Kulosaaren nimistöä on täydennetty tarpeen mukaan. Entisestä presidenttinimistöä johdettiin Presidentinpolku, Adjutantinkuja, Ukko-Pekan porras ja Kyöstinkuja. Kun Hopeasalmentielle asetettiin läpiajokielto, tie pilkottiin neljään erinimiseen osaan. Kuvanveistäjä-akateemikko Wäinö Aaltonen sai nimikkokadun kuolemansa jälkeen. Viime vuosina Kulosaareen on tupsahdellut lisää muistonimiä saarella asuneiden tai vaikuttaneiden henkilöiden mukaan: Werner Wirénin polku, Lempi Alangon kallio, Wivi Lönnin aukio ja Volter Kilven puisto.

Södra strandvägen - Etelä Rantatie ennen vuotta 1912

Kolme talvista jääpallojunnujen tarinaa

TEKSTI: JUSSI HEINLAHTI • KUVAT: PETER FEIRING, SATU TOIVARI

Kevättalvella, maaliskuussa tekojäätä alettiin jo sulkea ja kentän laidoilta ilmestyi vesilammikoita. Jääkenttää saatiin kuin saatiinkin pelikuntoon.

Oliko alkamassa kauden tärkein peli? Ehkä... sillä nuorimmat 8-vuotiaat Vestan jääpallokoululaiset aloittivat ystävyysottelun HIFK:n kanssa. Edessä oli odotettu, kauden viimeinen peli. Vesta meni alussa selvään johon, mutta HIFK nousi vahvasti rinnalle. Lopulta Vesta teki tarvittavat maalit ja voitti 6-4. Pelaajat tuulettivat vesilammikoissa.

Kyseinen peli ei ollut kauden tärkein, mutta luonnehti hyvin seuran pelikautta. Seuraan tuli paljon uusia pelaajia ja kaksi uutta joukkuetta. Hyvää fiilistä riitti. Selvästi oli, että syksyllä palattaisiin innolla jäälle.

SM tasolla seuran U12 joukkue lähti tavoittelemaan mitalia. Se kiului poikien mielisissä ja silmissä. Joukkue menestyi hienosti alkuturnauksissa.

Jyväskylän lumikelissä oltiin parhaiden joukossa. Mikkelissä Vesta voitti kaikki ottelut isäntiä myöten. Lopputurnauksessa päästiin pronssiotteluun Naruke-

rää vastaan. Alkulohkossa saavutettua voittoa Kerästä ei saatu toistettua. Lopputulos oli sitten se karvain, neljäs sija. Oliko Vestan takki tyhjentynyt edellisen illan HIFK pelissä. Joukkueemme oli haastanut SM kultaa voittaneen HIFK:n.

Lopulta piirin sarjassa tuli pieni hyvitys, kun HIFK:n kanssa päädyttiin tasapisteisiin ja hopea tuli vain niukalla maalierolla.

U10 ikäluokan uusi joukkue harjoitteli perjantaisin seuran edustusjoukkueen opastuksessa. Keväällä Varkaudesta tuli puhelu ja Vesta kutsuttiin valtakunnalliseen, 12 joukkueen turnaukseen. Pojat pääsivät ensikertaa bussilla ”pitkälle” reissulle Savoona. Bussin etuosa oli täynnä vanhempia ja pojat meuhkasivat takaosassa. Turnauksessa kaikki saivat mitalin, mutta meidän poikien kaulassa se oli pronssi. Kotimatalla iski nälkä. Bussia taidettiin tankata. Samalla huoltsikan pizzapalojen pöytä tyhjeni ennätysajassa poikien suihin.

Talven jäällä vestalaiset olivat tutun sloganimme mukaisesti taas ”stadin iloisin jääpallongeni”.

Maali.

Rassen ohjeet U12 pelaajille.

VESTA U12 ja valmentaja Sakari Pori turnauksessa.

VESTA U10 Varkaudessa.

Jääpallokoulun riemua.

Korkeasaaren syysvisa

TEKSTI: MARI LEHMONEN

Korkeasaari ZOO

Tiedätkö miten eläintarhan eläimet viettävät syksyään ja valmistautuvat talveen? Vastaa kiperiin kysymyksiin – oikeat vastaukset löydät takasivulta.

1. Korkeasaaren eläimistä suurin osa pärjää myös talvisäällä. Millä eläinlajeilla on pisin talvikarva?

- a) kameli
- b) manuli
- c) myskihärkä

2. Korkeasaaren visentit saivat syyskuussa vatsikan. Mistä tämän kerran sukupuuttoon luonnosta hävinnyt laji on kotoisin?

- a) Euroopan lehtimetsistä
- b) Keski-Aasian ylängöiltä
- c) Etelä-Amerikan vuoristoista

3. Riikinkukkokoiraat esittelevät pitkiä värikkäitä sulkiaan keväisin. Miltä pyrstölaahus näyttää lokakuussa?

- a) värit ovat haalistuneet sulista pois
- b) sulat putoavat lokakuussa
- c) ensi kevään sulat kasvavat jo

4. Korkeasaaren karhut valmistautuvat talviuudelle. Mitä syömällä ne erityisesti kerryttävät rasvakerrostaan talven varalle?

- a) sokeripitoisia marjoja ja hedelmiä
- b) proteiinipitoista lihaa ja kalaa
- c) kuitupitoista puuroa ja leipää

5. Lumileopardi on nimensä mukaisesti sopeutunut kylmään. Missä lumileopardillakaan ei ole karvapeitettä?

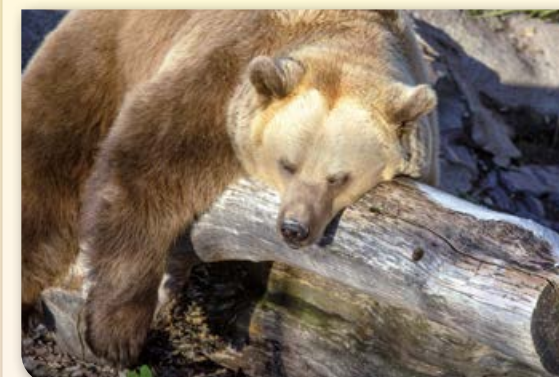
- a) tassunpohjissa
- b) nenänpäässä
- c) korvanjuuressa

6. Berberiapinat ovat kotoisin Marokon Atlasvuorilta. Mikä on niille tyypillistä syys- ja talviravintoa?

- a) havunneulaset
- b) pajunkuori
- c) männynkävyt

Riikinkukko
(KUVA: ANNIKA SORJONEN)

Karhu odottamassa talvea (KUVA: MARI LEHMONEN)

Nuori urosvisentti (KUVA: ANNIKA SORJONEN)

Villa Savolainen – kotina kohta sata vuotta

TEKSTI: ANNIKA VIITALA-BRUSHANE JA KIRSTI SANTAHOLMA
KUVAT: SSAVOLAINEN-BRUSHANE -SUVUN ARKISTOSTA

Ja sama talo alhaalta päin kuvattuna. 1920-luvun lopulla istutetut pionit, alppiruusut ja syreenit kukkivat yhä puutarhassa.

Tämä kuva on Laura Kolben 1988 ilmestyneessä *Kulosaari – unelma paremmasta tulevaisuudesta* sivulla 191 ja hahmotelman otaksutaan esittävän huvilaa, jonka arkkitehti Armas Lindgren suunnitteli rakennettavaksi nykyiseen osoitteeseen Wäinö Aaltosen tie 11. Huvilan rakennuttaja Ragnar Savolainen oli aikeissa ostaa kaksi tonttia, joista ylempällä olisi sijainnut huvila ja sen edessä alempana tyylikäs puutarha. Tonttien omistaja Aktiebolaget Brändö Villastad ehti kuitenkin myydä alemman tontin toiselle ostajalle, ja niin oli joustettava suunnitelmassa ja käännettävä talo päinvastaiseen suuntaan.

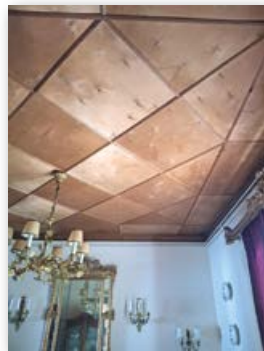
Kaupat tehtiin 17.5.1927. Piirustukset oli saatu Armas Lindgrenin arkkitehtitoimistolta keväällä 2027 ja louhimis- ja rakennustyöt aloitettiin heti touko-kesäkuussa 1927. Talosta tuli puurakenteinen ja sen runkoon käytettiin runsaasti kierrätettyä materiaalia, mm. hylkylautoja ja käytettyjä tiliä. Kaasulaitokselta, jossa Ragnar oli töissä, saatiin ylijääneitä puisia kuljetuslaatikoita, joita sokkelin valamisen muoteissa käytettyjen raakalautojen lisäksi hyödynnettiin väliseinämateriaaleina.

Toisaalta rakentamisessa pyrittiin käyttämään mahdollisimman edullisia materiaaleja ja oltiin itsekkin mukana rakennustyössä, toisaalta Armas Lindgren oli suunnitellut tyylikkää puusepänverstaassa teetetyt ovet ja ikkunanpuitteet. Väliovissa toistuu Kulosaaren kirkon kellotapulista tuttu kaareva muoto. Välikatot on tehty eri suuntiin asetelluista vanerilevyistä ja listoista. Talon nykyiset omistaja-asukkaat ovat vaalineet huolella alkuperäisiä rakenteita ja uusineet myös julkisivulaudat itse, yksi seinä per kesä. Siihen kului siis neljä kesää. Sisällä on hiljalleen remontoitu huone kerrallaan viimeisten 27 vuoden kuluessa, käyttäen mahdollisimman paljon kierätettyä tai talon alkuperäistä materiaalia.

Armas Lindgrenin suunnittelema sisäovi.

Vanerilevyistä tehty sisäkatto.

Talossa asuu nykyään kolmas polvi rakennuttajista Ragnar ja Ester Savo-

laisesta lähtien. Sen nimi voisi hyvin olla VILLA BRUSHANE, sillä Brushanen musiikkia harrastava perhe on tuonut taloon paljon toimintaa ja tehnyt myös nimestä tunnetun. Talon omistajuus on aina siirtynyt äidiltä tyttärelle. (Ester Savolainen-> Anneli Brushane-> Annika Brushane-Viitala).

Talossa on myös toiminut kaksi yritystä: Kasettimonistus Oy ja Studio Brushane Ky, Martin Brushanen aloitteesta talon pohjakerrokseen rakennettu äänitysstudio, jossa on äänitetty moni suomalainen LP-levy. Talon omat asukkaat joutuivat pidättelemään kaikkea toimintaa, kun oli äänityksiä käynnissä, sillä äänieristeitä ei juuri ollut ja lattioiden narina saattoi kuulua läpi.

Keitä nämä asukkaat ovat olleet? Musiikista heidät tunnetaan.

SAVOLAISET

Kun talo valmistui vuonna 1928, siihen muuttivat asumaan sen rakennuttajat varastonhoitaja Ragnar ja rouva Ester Savolainen lastensa Erikin ja Annelin kanssa kesäkuussa 1928.

Ragnar Erik Savolainen (1893-1946) oli kotoisin Sörnäisistä, jossa hänen isänsä oli vanginvartijana. Koko työuransa Ragnar työskenteli Helsingin Kaasulaitoksella.

Ragnar toimi sivutoimisesti Kulosaaren **kanttorina**, ja lauloi Kallion ja Kulosaaren **kirkkokuoroissa**. Hän oli aktiivinen kulosaarelaisissa järjestöissä kuten Suojeluskunnassa, seurakunnassa ja oli jäsenenä monissa muissa yhdistyksissä.

Ester Katharina Savolainen, os. Winstén (1896-1974) oli kotoisin Tampereelta. Mentyyään naimisiin Ragnar Savolaisen kanssa v. 1917 hän oli kotirouva, ja oli aktiivinen ainakin seuraavissa kulosaarelaisissa järjestöissä: Lotta Svärd, Kulosaaren Martat, Kulosaaren **kirkkokuoro**, **Armi Klemetin kuoro**, Kulosaaren seurakunta. Esterin äidillä merikapteeninleski **Hilda Winsténillä** oli Hopeasalmentiellä funkshuvila, jossa Ragnar ja Ester olivat asuneet 1918-1924 ja jossa osa perheestä (Anneli perheineen) asui sen purkamiseen v. 1962 asti.

Tammikuussa 1947 (vajaa vuosi Ragnarin kuolemansa) poika **Erik Savolainen** perheineen muutti leskirouva Esterin seuraksi Villa Savolaiseen ja talon yläkerrasta vuokrattiin huoneita. Perheeseen kuului vaimo Elma ja lapset Osmo ja Virve.

Sodan jälkeisen asuntopulan aikana tarvittiin kaikki mahdolliset tilat käyttöön ja niin Villa Savolaisestakin sai kodin suojan 1944-1956 välisenä aikana jopa 18 ihmistä, joista monet olivat opiskelijoita. Yläkerrassa asui jonkin aikaa myös Esterin äiti Hilda ja kun talossa oli myös kotiapulainen, ahdasta oli - ja neljä sukupolvea.

Neljä sukupolvea: Irmelin Brushane äitinsä Annelin sylissä, seisomassa Ester Savolainen ja edessä istumassa hänen äitinsä Hilda Winstén.

BRUSHANEN PERHE ”Soittavat Suokukot” (Brushane = Suokukko)

Vuonna 1962 Erikin perhe muutti muualle ja talon alakertaan asettui hänen sisarensa **Anneli Brushane** perheineen: aviomies **Ole Brushane** (ent. Andersson) ja lapset **Martin, Irmelin ja Annika**. Olen mielestä Andersson oli liian tavallinen sukunimi. Sukuaan tutkimalla hän oli löytänyt Ruotsista nimen Brushane, jonka perhe sitten otti omakseen. Yläkerrassa asui 1970-luvun alkuun asti Annelin äiti Ester Savolainen. Näin talossa asui silloin kolmen sukupolven kulosaarelaisia.

Brushanen perhe kotisohvalla 1980-luvun lopulla. Mukana myös Martinin poika Mika.

ANNELI BRUSHANE (os. Savolainen) (1924-2007) Anneli Brushane tunnettiin saksofonin soittajana, mutta oli kolmen lapsen äiti tehnyt muutakin, ollut aiemmin esimerkiksi Stockmannilla miesten muodin sisäänohjaajana ja pitänyt paperikauppaa Pietarinkadulla. Kotoaan hän pyöritti kahta perheyrittystä. Nuoruuden harrastuksiin kuuluivat soittamisen lisäksi laulaminen ja 1960-luvulla Svenska Teaternin musikaaliensemblissä laulaminen ja tanssiminen.

Villa Savolainen nykyisessä asussa ylhäältä päin.

OLE BRUSHANE (ent. Andersson) (1920-1993)

Tikkurilasta kotoisin oleva Ole oli lupaava jazztrumpetisti 1940-luvun alussa ja tapasi tulevan vaimonsa konsertissa missä Ole soitti ja Anneli oli yleisössä. Naimisiin mentiin keväällä 1945 ja nuoripari muutti Hopeasalmentielle jossa asuivat vuoteen 1962 asti.

Ole työskenteli suunnitteluteknikkona H:gin Kaupungin Kaasulaitoksella ja oli monipuolinen harrastajamuusikko joka soitti saksofonia, trumpettia, pasuunaa ja tarpeen mukaan vaikka haitaria Kulohumppa-orkesterissa. Perusti Martin-pojan kanssa Martin Brushane Big Bandin vuonna 1967.

MARTIN BRUSHANE (1946-2008)

Martin työskenteli Yleisradion studio-ohjaajana eli lat-tiamanuna, muusikkona (m.m. Katri-Helenan kiertueorkesterissa) ja äänittäjänä omassa Studio Brushanessa.

Hän oli monipuolinen muusikko, soittiminaan rummut ja trumpetti. 1960-luvulla oli rumpalina rautalan-kabändeissä The Savages ja The Sounds. Martin oli orkesterijohtaja ja soolotrumpetisti Martin Brushane Big Bandissa sekä muissa nimeään kantavissa pienyhtyeissä.

1970-luvun alussa hän rakensi muusikkoystävä Robi de Godzinskyn kanssa studion Villa Savolaisen kellariin ja äänittäjän työstä tuli Martinin vakituinen päivätyö.

MBBB 1970-luvun tv-showssa, vasemmalla eturivissä Ole ja Anneli, edessä Martin

IRMELIN "IMPPU" BERGSTRÖM

(os. Brushane) s. 1949

Impulla ei ole muusikkouraa, mutta on aktiivinen musiikinkuluttaja. Suvun perinteitä hän on noudattanut työskentelemällä Helsingin kaasulaitoksella.

SIW ANNIKA BRUSHANE-VIITALA
(os. BRUSHANE)

s. 1962

Annika syntyi Hopeasalmentielle, muutti vajaan kahden kuukauden ikäisenä perheen kanssa silloiselle Raitalahdentielle Villa Savolaiseen.

Annika pienerä

ja vähän suurempana.

Annika sai musiikkikärpäsen pureman viisivuotiaana, kun katseli ovenraosta, kun big band piti ensimmäisiä harjoituksia Brushanen perheen olohuoneessa 1967. Sitten Big Band harjoitteli torstai-iltaisin kellarin äänitysstudioissa.

Soittimeksi valikoitui saksofoni. Big Bandissa soitti neljä Brushanea: veli Martin, sekä isä Ole, äiti Anneli ja setä Åke saksofoneja. Annika peri sitten Åke-sedän paikan baritonisaksofonistina. Soittoa ja teoriaa opiskeltiin Oulunkylän Pop-Jazz Opistossa (Pop-Jazz Konservatorion edeltäjä).

Annika on työskennellyt 44 vuotta Ylellä tuotanto-koordinaattorina ja on sen lisäksi bandleader perustamissaan big bandeissa Society Fox Orchestra (1989->) ja Ladies First Big Band (1993->).

Naimisissa Esko Viitalan kanssa, lapset Katarina, Kristina ja Kristian ovat jo lentäneet pesästä. Annika on asunut Villa Savolaisessa lähes koko ikänsä 1962-1990, paluumuuttajana vuodesta 1998.

Korttelitalon lisärakentamishankkeessa lasten etu uhattuna

TEKSTI JA KUVAT: KULOSAAREN PÄIVÄKODIN VANHEMPAINYHDISTYS RY

Korttelitaloon Kulosaaren sydämeen on suunnitella laajennusosa paikkaamaan alun perin riittämätöntä toteutusta (kuva 1). Tiedotustilaisuudessa keskiviikkona 10.9.2025 päiväkodin ja alakoulun vanhemmille laajennushanketta esittelivät Helsingin kaupungin varhaiskasvatuksen aluepäällikkö Tiina Ahonen, ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen aluepäällikkö Jenni Tirronen ja perusopetuksen aluepäällikkö Taina Tervonen.

Paviljonkitiloissa sijaitsee tällä hetkellä yksi ala-asteen luokka. Päiväkotikäytössä on isommissa paviljonkirakennuksessa ruotsinkielisen Daghemmet Domuksen tilat sekä tilat kahdelle Päiväkotikoulu Kulosaaren ryhmälle. Tiedotustilaisuudessa vanhemmille kuvattiin lyhyesti Helsingin kaupungin uusimpia ennusteita lasten lukumäärästä, alustavia hankkeen aikatauluja, tonttimaankäytön aikeita sekä Kulosaaren alakoulun ja päiväkodin suunniteltua kapasiteettia.

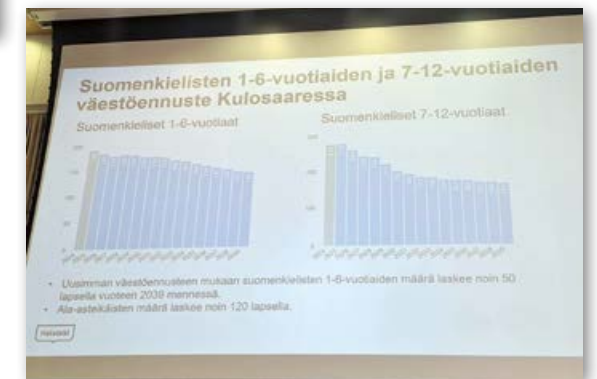

Havainnekuva 1500 kerrosneliömetrin lisärakennuksesta oranssilla

Kulosaassa poikkeuksellisen suuri varhaiskasvatukseen osallistumisaste

Elokuussa Helsingin Sanomissa julkaistiin tilastoja varhaiskasvatukseen osallistumisasteesta, joista käy ilmi, että Kulosaassa 1-2-vuotiaiden varhaiskasvatukseen osallistumisen aste on poikkeuksellisen korkea, koko kaupungin kolmanneksi suurin. Käytännössä alueen lapsiperheet myös tietävät tämän, sillä tarjousta lähipäiväkotiin ei aina saada edes niissä perheissä, joissa sisarus on jo saaren päiväkodeissa.

Tilaisuudessa 10.9. esiteltiin Helsingin kaupungin tavoitteena pitää ennallaan suomenkielisen varhaiskasvatuksen 148 paikkaa ja alakoululaisten vajaat 400 paikkaa. Korttelitalon laajennuksen myötä ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen paikkamäärää on tavoitteena nostaa nykyisestä 63 lapsesta 84 lapseen. Suomenkielisten palveluiden nykyisen paikkamäärän säilyttämistä perusteltiin Helsingin tason väestöennusteista johdetuilla Kulosaaren ikäluokkaennusteilla, joiden mukaan lasten määrä tälläkin alueella olisi kääntymässä laskuun (kuva 2). Huomionarvoista on kuitenkin, että nykyistä Korttelitaloa rakennettaessa suomenkielissä päiväkodissa oli paikat noin 100 lapselle ja viime vuosina lapsimäärä on enimmillään ollut yli 150 lasta. Ennusteiden pohjalta suunnitellut palvelut eivät aiemminkaan ole siis pystyneet täyttämään kysyntää. Tälläkin hetkellä Korttelitalon tiloissa on Päiväkotikoulu Kulosaaren lapsia useita kymmeniä enemmän kuin on alun perin suunniteltu, vaikka 28 lasta onkin saanut paikat paviljonkirakennuksesta. Kulosaaren tilanpuute ja yksivuotiaiden korkea varhaiskasvatukseen osallistumisprosentti osaltaan vaikuttavat siihen, että Päiväkotikoulu Kulosaassa alle kolmevuotiaiden ryhmätiloihin ei käytännössä pääse kuin yksivuotiaita ja lapset on sijoitettu toisesta ikävuodesta lähtien 2-4-vuotiaiden ryhmiin.

Suomenkielisten 1-6-vuotiaiden ja 7-12-vuotiaiden väestöennuste Kulosaassa Helsingin kaupungin yleisen ennusteen perusteella

Päiväkotilasten ulkoilupihan pinta-ala puolitettaisiin noin 30 asukkaan pientalojen tähden

Nykyisen päiväkodin leikkipihan päälle on suunniteltu rakennettavaksi kaksikerroksinen laajennusosa (kuva 3). Havainnekuvien perusteella päiväkotien yhteenlaskettu ulkoilualue pienenesi noin puoleen, kun Paviljongin käytössä nyt oleva vihreä ja metsäinen alapiha on esitetty kaavoitettavaksi pientalotontiksi (kuva 3). Alustavasti viiteen pientaloon on ajateltu rakentaa 1400 kerrosneliötä, joka vastaa tilaisuudessa kaava-asioita esitelleen arkkitehti Ulla Jaakonahon mukaan laskennallisesti reilua 30 asukasta. Tilaisuudessa mainittiin jopa museotoimen esittäneen huolensa pientalorakentamisen vaikutuksista puutarhakaupungin vehreälle ilmeelle.

Laajennushankkeessa leikkipihaa on nyt suunnitella vain 14,5 neliötä lasta kohden. Valtakunnallisessa RT-ohjeistuksessa päiväkodin leikkipihan pinta-alan perustason suositus on 20 neliötä lasta kohden (Lähde: "Kaikessa hiljaisuudessa Helsingissä on linjattu, että päivä-kotilapsille riittää vähempikin", HS, 3.12.2024). Tällä hetkellä noin sata korttelitalon suomenkielisen päiväkodin lasta ulkoilee suunnitellun uudisrakennuksen alle jäävällä yhtenäisellä pihalla. Paviljongin päiväkotilasten käytössä on kolme eroteltavaa aidattua puutonta piha-aluetta sekä yksi iso aidattu ja yksi aitaamaton puuston kehystämä vihreä ulkoilualue. Suunnitellun Korttelitalon laajennusosan toteutuksessa käyttöön jäisi

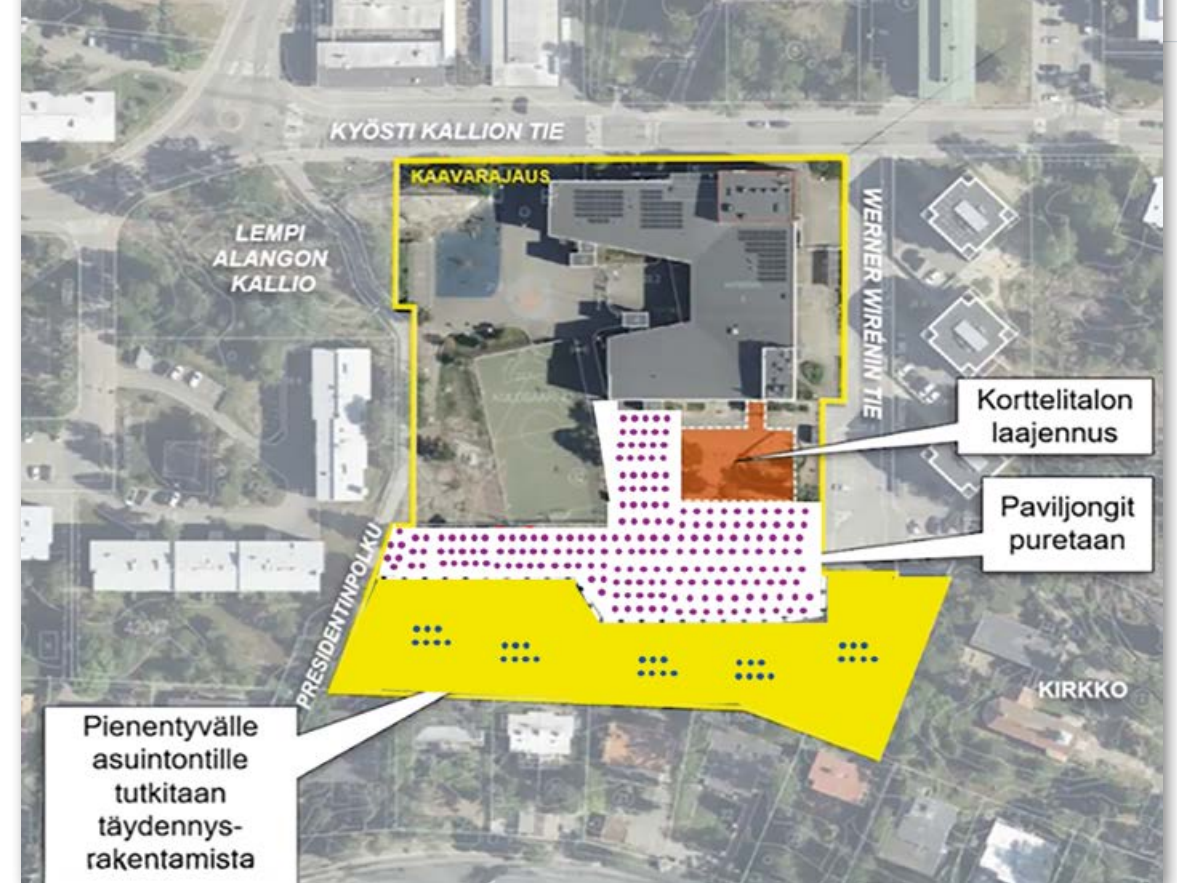
vain Paviljongin puuton alue ja pieni osa vanhasta Korttelitalon päiväkotipiha. Tulevassa tilanteessa tällä piha-alueella yli kahdensadan lapsen olisi tarkoitus ulkoilla samaan aikaan iltapäivisin klo 15-17, kun he odottavat vanhempien hakevan heidät kotiin. (Kuvat 3 ja 4)

Suunnitelluista toiminnoista ei jaeta tietoa

Aluepäälliköiden tilaisuudessa vanhempien kysymyksiin ei käytännössä saatu vastauksia. Tilankäytöstä sisällä ja ulkona kerrottiin, että tarkennettuja suunnitelmia ei ole esittänyt, mutta toisaalta vakuutettiin, että kaikki tarpeet ja toiminnallisuudet on huomioitu etukäteisessä tilasuunnittelussa. Kommentit herättivät erityistä huolta siitä, miten lasten hyvinvointi rakennusaikana tullaan huomioimaan. Niistä syntyi myös vaikutelma, ettei tehtyjä suunnitelmia päästä kommentoimaan, ennen kuin suunnittelu ja päätökset ovat liian pitkällä mahdollisten muutosten toteuttamiseen. Esimerkiksi koulun vuonna 2009 siirtyessä parakkeihin, Ylen uutisessa mainittiin, että iltapäiväkerholla ei silloin ollut lainkaan omia tiloja. Tiloja ei toteutettu nykyiseen Korttelitaloonkaan ja kulo-saarelaisilta lapsilta on siten puuttunut iltapäiväkerhon tila jo yli viisitoista vuotta.

Toiminnallisuuksien huomioiminen monipuolisesti suunnittelussa on välttämätöntä lasten hyvinvoinnille sekä varhaiskasvatuksen ja opetuksen työlle. Me alueen vanhemmat olemme oikeasti kiinnostuneita siitä, miten asiat toteutetaan. Haluamme tietää, miten päiväkodin liikuntatilat ja keittiön kapasiteetti riittävät, että kuraeteiset ovat kyllin väljiä sekä muut arkeen vaikuttavat yksityiskohdat. Aiempien purkutöiden jälkeen Kulosaaresta on myös jäänyt kokonaan puuttumaan kunnallinen yhteisötila, kun alueella ei ole esimerkiksi kirjastoa, nuorisotilaa eikä leikkipuistojen sisätilaa. Suomessa on reilut 120 kuntaa, joissa on vähemmän asukkaita kuin Kulosaaresta. Jätetäänkö käyttämättä tilaisuus rakentaa tiheään asutulle alueelle ensimmäinen kunnallinen kokoontumistila esimerkiksi nuorisotilan tai sivukirjaston muodossa?

Katkoviivan alapuolella oleva Paviljongin metsäinen ja vihreä ulkoilualue suunnitellaan muutettavaksi pientaloalueeksi

Havainnekuvasssa valkoisella suunnitellulla päiväkodin ulkoilualueella 210 pistettä kuvaamassa lapsia sekä alapuolella suunnitellulla keltaisella puutalotontilla 35 pistettä kuvaamassa mahdollista asukasmäärää

Lasten etu vaarantumassa rakennusaikana ja suunnittelussa uudisrakennuksessa

Helsingin kaupunki toteaa voimassa olevan strategiansa viiden painopisteen kirjoituksessa "Sujuva arki ja toimivat palvelut": "Turvaamme lähipäiväkotiperiaatteen toteutumisen ympärivuotisesti. Arvioimme tapoja toteuttaa riittävä lähipäiväkotiperiaate myös ruotsinkielisille lapsille. Rakennamme uudet päiväkodit lasten ehdoilla: pienet tarvitsevat turvallisen tuntuiset tilat sekä riittävän kokoiset ja monipuoliset pihat viheralueineen. Helsinkiin tarvitaan monen kokoisia päiväkotiteja, eikä kaikkien uusien hankkeiden tarvitse olla suuria päiväkotiteja. Tiivistämme kasvatuksen ja koulutuksen ja kaupunkiympäristön toimialojen yhteistyötä tilahankkeiden suunnittelussa ja lisäämme oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilöstön osallisuutta rakennusten ja pihojen suunnittelussa."

Kulosaaren päiväkodin vanhempainyhdistys esittää vakavan huolensa siitä, että Helsinki ei noudata lausumaansa periaatetta huomioida lasten etu Kulosaaren Korttelitalon laajennusosan suunnittelussa ja rakennusaikaisessa toteutuksessa. Tiedotustilaisuudessa rakennusaikaisena järjestelyinä kerrottiin olevan Korttelitalon

koko nykytoiminnan säilyminen nykyisenlaisena rakennustöiden ajan sekä koulun että päiväkodin puolella. Mitään suunnitelmaa rakennusmelun aiheuttaman häiriön estämisestä tai esimerkiksi päiväkotilasten ulkoilun järjestämisestä ei esitetty. Nykyisin paviljongirakennuksissa sijaitsevien Daghemmet Domuksen, Päiväkoti Kulosaaren ja Kulosaaren ala-asteen koulun toimintojen rakennusaikaisesta sijoittamisesta esimerkiksi väistötiloihin ei myöskään ollut esittää mitään alustavia suunnitelmia. Valmistumisen jälkeen suunnittelussa laajennusosassa ja sen alustavassa piha-alue suunnitelmassa nyt lasten käytössä olevaa tilaa vähennettäisiin ja valtakunnalliset leikkipihamitoitukset alitettaisiin. Tiloihin sijoittuvien toimintojen asianmukaisen toteutuksen esitelyn puute herättää myös erityistä huolta, sillä nykyiset Korttelitalon ja Paviljongin päiväkoti- ja koulutilat ovat ahtaat ja yhteenlaskettua päiväkotilasten määrää aiotaan entisestään kasvattaa Korttelitalon lisärakennushankkeessa.

On kansalaisvaikuttamisen aika, jotta lapsilla – tulevilla veronmaksajilla – on turvallinen, kiireettömän päiväkoti- ja kouluarjen mahdollistava hyvä kasvuympäristö.

Alustava maankäyttöluonnos. Kuva: Helsingin kaupunki

Kulosaaren kulttuuriyhdistyksen kuulumisia

TEKSTI JA KUVA: TIMO POIJÄRVI

Kulosaaren kulttuuriyhdistys ry oli tänäkin vuonna mukana Kulosaarelaiset ry:n järjestämässä Kulosaari-päivässä, jota yhdistyksen puheenjohtaja (myös Kulosaarelaiset ry:n hallituksen jäsen) Timo Poijärvi kuvaa seuraavasti.

Elokuun 26. päivänä vietettiin jokasyksyiseen tapaan Kulosaari-päivää, eli mukavaa toiminnan täyteistä, kaikkien saarelaisten omaa puistotapahtumaa lasten juoksukilpailuineen ja monipuolisine herkkutarjoiluineen. Kulosaari-päivän tapahtuman päätti tänäkin vuonna jo lähes perinteeksi muodostunut Kulosaaren kulttuuriyhdistyksen tuottama musiikkiesitys, mikä oli osa kulttuuriyhdistyksen lanseeraaman KulisPop-sarjaa.

Konsertin pääesiintyjänä oli tänä vuonna tuore suomalainen laulaja-lauluntekijä, kolme albumia julkaissut, Emma-ehdokkaana ollut ja vuoden artistiksi Indie Awards -gaalassa palkittu runokriitikko ja kirjoittaja Lydia Lehtola eli taiteilijanimeltään Lyyti.

Hän on opiskellut muusikoksi Joensuun konservatorion pop- ja jazzlinjalla ja lisäksi hän on opiskellut kirjallisuustiedettä Helsingin yliopistolla. Lyytin peloton runoelmipop etsii sijaa muutokselle, lohdulle ja kukoistukselle. Sanoista rakentuu puhuttelevia kuvia ja tarinoita, jotka musiikkiin yhdistyessä synnyttävät kauniita ja herkkiä kappaleita.

KulisPop-25 -konsertin aloitti Kulosaaren oma Olavi Uusivirta esittelemällä Lyytin yleisölle lyhyen haastattelun muodossa.

Lyyti lauloi monia kauniita runoelmapiiksi kutsuttuja kappaleitaan säestämällä itseään kosketinsoittimilla. Tarkimmat tunnistivat kappaleista esim ”Mihin voi soittaa” sekä ”Olen matkalla kaatamaan patsaita” -laulut, joiden kauniit melodiat ja satukirjamaiset tekstit soljuivat Lyytin laulamina Kluuvin puiston vihreyteen.

Lyytin kauniin runoelmapii-konsertin loppu huipentui Lyyti + Olavi -duettoon Olavin suosituilla kappaleella ”Nuori ja kaunis”.

Kulosaaren kulttuuriyhdistys kiittää kaikkia konserttiin osallistuneita. KulisPop -sarja jatkuu taas ensi vuonna.”

Kulosaarelaiset ry – Brändöborna rf kiittää myös Kulttuuriyhdistystä avusta tilaisuuden toteuttamisessa. Molemmat yhdistykset esittävät kiitoksensa Kulosaaren Kotiseururahaston Säätiölle, jonka tuki oli tärkeää tämänkin tapahtuman onnistumiselle.

KAAVA-ASIOITA

Yhdistyksen sääntöjen 2. pykälän mukaan Kulosaarelaiset ry – Brändöborna rf osallistuu aluetta koskevaan suunnitteluun ja pyrkii vaikuttamaan päätöksentekoon ja tekee aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja viranomaisille. Tätäkin toimintaa yhdistyksellä ja sen hallituksella on tänä vuonna ollut. Tulevina kuukausina kaupungissa tehdään päätöksiä, joihin tarvitaan kulosaarelaisten mielipiteitä. Kaupungin kyselyt ovat yleensä kaupungin nettisivuilla, joista niitä voi olla vaikea löytää. Pyrimme saamaan viranomaisilta linkit kyselyihin hyvissä ajoin ja julkaisemaan ne ainakin Kulosaari – Brändö Facebook-ryhmässä ja yhdistyksen omilla sivuilla.

Tapasimme 29.9. kaakkoisen alueen maisema-arkkitehti Sofia Kankaan ja liikennesuunnittelija Markus Ahtiaisen Kulosaari – Brändön palstoilla virinneen asukaspysäköintikeskustelun innoittamina. Parhailaan valmistellaan vuoden 1991 liikenteenohjaussuunnitelman päivitystä, josta on tarkoitus tehdä poliittinen päätös maaliskuussa 2026. ”Kaupungin hiljattain hyväksytyyn pysäköintipolitiikan periaatteiden mukaisesti rajoittamaton - ilmainen - pysäköinti päättyy koko kaupungissa. Samoin asukaspysäköintialueita laajennetaan. Vaihtoehdot ovat siis aikarajoitukset tai asukas- ja yrityspysäköintitunnukset + aikarajoitukset. Poliittiset

päätöksentekijät päättävät ensin mille alueille tunnustajärjestelmää laajennetaan ja sitten päätetään liikenne-merkeistä.”

Kruunuvuoren sillan valmistuminen ja raitiotieliikenne Laajasaloon tulevat muuttamaan koko Kaakkois-Helsingin liikennettä. Kun Korkeasaaren mennään raitiovaunulla, ei bussi 16 enää ole tarpeen. Bussi- ja metrokysymykset liittyvät Kulosaaren sillan ja Sörnäisten metrosillan korjaustöihin. Joko joului- tai tammikuussa Kulosaaren tulee kaupungin järjestämä liikenneilta, jossa käsitellään näitä tärkeitä aiheita ja pysäköintikysymyksiä.

Ennen tapaamista Ahtiaisen ja maisema-arkkitehti Sofia Kankaan kanssa olimme esittäneet heille kirjallisesti joukon kysymyksiä, joita yhdistys/lehti oli saanut asukkailta. Toivomme enemmänkin viestejä kulosaarelaisilta voidaksemme vaikuttaa.

Tässä tiivistettynä vastauksia. Ahtiaisen mukaan osa ongelmista saadaan parannettua liikenteenohjaussuunnitelman kautta.

- Ståhlbergintie 6:n autotallien edessä pysäköintikielto merkitään keltaisella jalkakäytävän reunaan. Risteyksen lähellä oleva suojatie+ koroke on tarkoitus poistaa. Myös Kulosaarentie 8:n kohdalla täytyy saada tilaa bussille, ettei tarvitse ajaa korokkeen väärällä puolella ja vaarantaa jalankulkijoita.
- Itäväylän bussipysäkkien löydettävyyden ja Leposaaren kannastien pysäköinti ovat liikenteenohjaussuunnitelman teemaa.
- Volter Kilven puistoon kaivataan nimikylttiä ja myös polulle valaistusta. Nämä ovat maisemasuunnittelijalle kuuluvia asioita ja varmaankin etenevät.
- Metroasemalta Risto Rytin puistoon vievälle oikopolulle kaivataan kaidetta sen jyrkimmälle osuudelle. Sofia Kangas ottaa asian haltuunsa.
- Nopeusrajoituksista on hiljattain tehty koko kaupunkia koskeva päätös. Periaatteena asuinalueet ja koulujen kohdat 30 km/h. Asuinalueiden kokoojat (bussirettejä) ps. 40 km/h.
- Kysymme bussin 16 tulevaisuudesta. ”Mustikkamaan bussi tosiaan lopettaa, kun ratikka alkaa liikennöinnin.” Huomautimme myös siitä, että metroasemalle ei pääse julkisilla, Svinhufvudintien pysäkillä kun on paha päästä jalka- ym. vaivaisten ja talvella liukkaus hankaloittaa muidenkin kulkua. ”Kulosaaren puistotie ei sovellu bussiliikenteelle. Lähimmäksi metroasemaa Kulosaaresta johtava katu on edelleen Svinhufvudintie. Kokonaiskorkeuserolle ei varmaankaan oikein ole tehtävissä mitään. Esteettömyystavoitteet Kulosaaren metron ja kaikkien bussipysäkkien osalta on haaste, jota on vaikea ratkaista pienin tai edes keskisuurien toimenpiteiden avulla.”

Kulosaarelaiset-lehti kysyi kaupunkiympäristön toimialan arkkitehdeilta, mikä on Kulosaarta koskevien suunnitelmien nykytila. Ulla Jaakonaho vastasi lehden kyselyyn 23.9.

”Kasko eli kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjesti 10.9. Kulosaaren ala-asteen ja molempien päiväkotien lasten vanhemmille väliaikainfon korttelitalon laajennushankkeesta. Kaskon esityksen yhteydessä kerroin lyhyesti kaavoituksesta. Mitään erityistä uutista ei ollut kertoa, mutta tilaisuudessa käytiin vilkasta ja hyvää keskustelua suunnittelun lähtökohdista ja kaavoituksen tavoitteista. Seuraavaksi tutkitaan ja suunnitellaan kaavaratkaisua ja arvioidaan vaikutuksia. Kaavan aikataulu tarkentuu myöhemmin.

Laajennuksen rakentamisaikatauluksi on aiemmin esitetty vuodet 2027-2029. Kaupunginvaltuusto päättää uudesta talonrakennushankkeiden rakentamisohjelmasta nyt syksyllä ja siinä aikataulu on pari vuotta myöhäisempi.

Ostoskeskushankkeen osapuolet ovat käyneet kesän ja alkusyksyn aikana keskinäisiä keskusteluja jatkosta. Mikäli hanke etenee, valmistellaan kaavaluonnos nähtäville. Tarkempi aikataulu on vielä avoin.”

**Kaipauksen laulut
VELJ. LÖYTTY
Kulosaaren kirkko
su 16.11. klo 18**

Vapaa pääsy

Kulosaaren
Kirkkovakka ry

JULKINEN TIEDOTE.
JAETAAN KAIKKIIN 00570 -POSTINUMEROIHIN.

OFFENTLIGT MEDDELANDE.
DELAS UT TILL ALLA 00570 POSTNUMMER.

Posti Green

(Korkeasaaren syysvisan vastaukset: 1c, 2a, 3c, 4a, 5b, 6a)